KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 12.7.2007
KOM(2007) 395 wersja ostateczna

2007/0145 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiająca program działań na rzecz poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z krajami trzecimi (Erasmus Mundus) (2009-2013)

(przedstawiony przez Komisję)

[SEK(2007) 949]
[SEK(2007) 950]

UZASADNIENIE

1) KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

Szkolnictwo wyższe ulega coraz większej internacjonalizacji w związku z procesem globalizacji. Wspólnota oraz jej państwa członkowskie powinny zatem dążyć do przygotowania swoich obywateli do globalnego środowiska poprzez uwzględnienie międzynarodowego wymiaru w swoich systemach szkolnictwa wyższego.

Ogólnym celem nowego programu Erasmus Mundus jest poprawa jakości szkolnictwa wyższego w Europie, propagowanie dialogu i zrozumienia między różnymi narodami i kulturami oraz poprzez współpracę instytucji szkolnictwa wyższego i kontakty międzyludzkie, a także promowanie założeń polityki zewnętrznej UE i wspieranie zrównoważonego rozwoju krajów trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego. W tym sensie niniejszy wniosek stanowi nowe podejście i ma szerszy zakres pod względem polityki, celów oraz rodzajów działań niż obecny program Erasmus Mundus.

Instytucje szkolnictwa wyższego (ISW) stanowią również forum międzykulturowego dialogu i wymiany. Każdy program kształcenia i mobilności, którego podstawę stanowią międzynarodowe kontakty i wymiana osób może umocnić polityczne, kulturowe, edukacyjne i gospodarcze stosunki między Unią Europejską a krajami trzecimi.

Komisja już wcześniej przedstawiła swoje poglądy na temat problemów, które należy rozwiązać w ramach systemów i instytucji szkolnictwa wyższego, głównie w swoim komunikacie „Realizacja programu modernizacji dla uniwersytetów: edukacja, badania naukowe i innowacje" (COM(2006) 208 wersja ostateczna) z maja 2006 r. W ramach tych wysiłków, ISW dostrzegają potrzebę ustanowienia międzynarodowych powiązań z instytucjami znajdującymi się w innych częściach świata oraz przyciągnięcia znacznego odsetka mobilnych w skali międzynarodowej studentów i pracowników naukowych do swoich instytucji. Co więcej, działania Wspólnoty w tym obszarze muszą uwzględniać szerszy kontekst zewnętrznej polityki EU oraz jej współpracy z krajami trzecimi, zgodnie z treścią komunikatu Komisji „Europa w świecie – jak uzyskać większą spójność, skuteczność i widoczność działań" (COM(2006) 278 wersja ostateczna).

ISW oraz studenci z całego świata będą mogli skorzystać z nowego programu Erasmus Mundus. Bieżący program Erasmus Mundus kończy się w 2008 r. Zgodnie z art. 12 decyzji w sprawie programu, do dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja jest zobowiązana przedstawić komunikat w sprawie kontynuacji programu.

- **Kontekst ogólny**

Liczba studentów mobilnych w skali międzynarodowej poszukujących możliwości kształcenia się za granicą wzrasta: 1,8 mln w 2001 r., 2,5 mln w 2004 r. oraz prognozowane 7,2 mln w 2025 r., z czego 70 % stanowić będą studenci z Azji.

Najnowsze dane wskazują, że konkurencja o zdobycie „najzdolniejszych i najlepszych" zaostrzyła się i że niektóre kraje europejskie stały się głównymi

uczestnikami tego zjawiska. W 2004 r. sześć krajów gościło 67 % studentów z całego świata mobilnych na poziomie międzynarodowym: Stany Zjednoczone (23 %), Wielka Brytania (11 %), Niemcy (11 %), Francja (10 %), Australia (7 %) oraz Japonia (5 %). Europa[1] przyjęła 44 % wszystkich studentów międzynarodowych (czyli 1,1 mln studentów). Odsetek studentów z innych krajów zapisanych na studia wzrósł między 1999 a 2004 r. o 109 % w Japonii, 81 % we Francji, 45 % w Niemczech, 42 % w Australii, 29 % w Wielkiej Brytanii oraz 17 % w USA.

Jednakże pod względem niektórych głównych wskaźników akademickich Europa nie dorównuje Stanom Zjednoczonym. Jeżeli chodzi o liczbę nowych tytułów doktora przyznawanych co roku, dane za rok 2003 mówią o 1 167 000 (UE-25) oraz 1 335 000 (USA). Stany Zjednoczone oraz Japonia wyprzedzają ponadto Europę pod względem zatrudnienia pracowników naukowych. Liczba pracowników naukowych przypadających na 1000 zatrudnionych w 2003 r. wyniosła 5,5 (UE-25), 9,1 (USA) oraz 10,1 (Japonia).

Podczas gdy niektóre kraje europejskie zaczęły przyciągać liczne rzesze międzynarodowych studentów, status Europy jako ośrodka doskonałości w kształceniu nie jest zawsze w pełni doceniany lub dostrzegany przez uczelnie z krajów trzecich lub studentów poszukujących wysokiej jakości kształcenia w środowisku międzynarodowym. Ponadto znaczna większość międzynarodowych studentów studiujących w Europie skupia swoją uwagę zaledwie na kilku państwach europejskich.

Z przeprowadzonego w 2006 r. badania nt. „sposobów postrzegania szkolnictwa wyższego w krajach trzecich" wynika, że pod względem innowacji, dynamiki oraz konkurencyjności (zarówno w zakresie kształcenia w uczelniach jak i życia społecznego ogółem) studenci najwyżej oceniają Stany Zjednoczone. Ocena ta kontrastuje ze sposobem postrzegania „tradycjonalistycznej" Europy, pozostającej w tyle pod względem nowoczesności, zdolności innowacyjnych i tolerancji. Studenci z Azji, którzy stanowią najważniejszy segment rynku, cenią Amerykę wyżej niż Europę we wszystkich następujących kategoriach akademickich i związanych z rynkiem pracy: jakość laboratoriów, bibliotek i innego zaplecza; jakość kształcenia; najbardziej prestiżowe uczelnie; ranga tytułów naukowych; możliwości zdobycia pracy i pozostania w kraju po ukończeniu studiów, możliwości zatrudnienia w trakcie studiów.

Wielu studentów z krajów trzecich przedstawia również jako wyzwanie różnorodność kulturową i językową. Z punktu widzenia obcokrajowca, europejskie szkolnictwo wyższe jest postrzegane jako niezrozumiałe oraz fragmentaryczne, obejmujące wiele odmiennych krajowych systemów i języków wykładowych. Brak spójnych informacji na temat możliwości studiowania w Europie potęguje to wrażenie.

Jednocześnie Europa jest oceniana wysoko pod względem jakości oferowanego kształcenia, nawet jeżeli USA otrzymuje lepsze noty pod tym względem; ponadto Europa jest oceniana wyżej od USA pod względem kultury, bezpieczeństwa oraz dostępności i przystępności cenowej kształcenia.

---

[1] Statystyki dotyczą 27 państw członkowskich UE, Islandii, Liechtensteinu, Norwegii, Szwajcarii i Turcji.

Obecny program Erasmus Mundus stanowi odpowiedź na wyzwania internacjonalizacji, przed jakimi stoi europejskie szkolnictwo wyższe. Podniesienie atrakcyjności i widoczności europejskiego szkolnictwa wyższego na całym świecie oraz promowanie mobilności między Europą a krajami trzecimi może przyczynić się do spełnienia bardziej ogólnej potrzeby dostosowania systemów szkolnictwa do wymagań społeczeństwa opartego o wiedzy oraz procesu modernizacji szkolnictwa wyższego, które znalazły wyraz w wyżej wspomnianym komunikacie Komisji z maja 2006 r.

Obecny program Erasmus Mundus skłonił europejskie ISW do łączenia swoich sił i różnorodności edukacyjnej w celu przyciągnięcia najlepszych studentów mobilnych w skali międzynarodowej do światowej klasy europejskich programów. Jednocześnie w ramach Okna Współpracy Zewnętrznej, program Erasmus Mundus zmierza do umocnienia ISW w niektórych regionach świata poprzez pobudzenie zdolności tych regionów do współpracy międzynarodowej oraz zwiększania mobilności między Europą a tymi regionami.

W wyniku oceny wpływu stwierdzono, że zakończenie programu (tj. zaprzestanie działań) mogłoby mieć poważne konsekwencje pod względem jakości studentów oraz pracowników akademickich ściąganych do Europy z krajów trzecich, dostępności i widoczności szkolnictwa wyższego w świecie oraz budowania dialogu międzykulturowego i zrozumienia.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Obecny program Erasmus Mundus (2004-2008) został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę dnia 5 grudnia 2003 r. (decyzja nr 2317/2003/WE). Podstawą Okna Współpracy Zewnętrznej programu są różne rozporządzenia Rady, zmienione porozumienie z Cotonou oraz umowa wewnętrzna na lata 2008 - 2013, które stanowią instrumenty finansujące w dziedzinie współpracy zewnętrznej z różnymi regionami świata.

Proponuje się, aby druga faza programu Erasmus Mundus (2009-2013) stanowiła kontynuację działań pierwszego programu Erasmus Mundus, w sposób bardziej bezpośredni utożsamiała Okno Współpracy Zewnętrznej, rozszerzała swój zakres na wszystkie poziomy szkolnictwa wyższego, poprawiała możliwości finansowania dla europejskich studentów oraz oferowała możliwości współpracy z ISW z krajów trzecich.

- **Spójność z polityką i celami Unii w innych dziedzinach**

Zważywszy, że szkolnictwo wyższe odgrywa zasadniczą rolę w polityce społecznej, kulturalnej i gospodarczej, istnieje wiele powiązań między niniejszym wnioskiem dotyczącym programu a innymi politykami wspólnotowymi. Uwzględniono zatem w sposób należyty powiązane programy i cele wspólnotowe, takie jak program uczenia się przez całe życie, Program Marie Curie, inicjatywa stworzenia Europejskiego Instytutu Technologii, program Tempus, program Atlantis, umowa w sprawie szkolnictwa wyższego z Kanadą, a także inne programy współpracy zewnętrznej, takie jak Alßan, Alfa, Edulink lub Asia-Link.

Istnieje ciągłość pomiędzy obecną oraz przyszłą fazą programu Erasmus Mundus. Innowacyjny oraz poszerzony zakres nadaje kolejnej edycji programu Erasmus Mundus wymiar programu globalnego, łączącego politykę wewnętrzną oraz zewnętrzną UE. Wzmacnia on spójność, widoczność oraz obecność polityki UE za granicą. Bliska współpraca z Delegacjami Komisji w krajach trzecich ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia powodzenia oraz widoczności tych programów, jak również ogólnej widoczności zewnętrznej polityki UE.

Cele przyszłego programu Erasmus Mundus wydają się być zgodne z istniejącymi inicjatywami w podobnych obszarach, oraz często znacząco je uzupełniają, tworząc silną synergię pomiędzy różnymi programami. Ponadto cele programu, którego dotyczy niniejszy wniosek, są zbieżne z szerszymi celami politycznymi Strategii Lizbońskiej oraz Procesu Bolońskiego, a także z niedawnymi komunikatami Komisji w obszarze szkolnictwa wyższego.

Ponieważ badania przeprowadzone niedawno wśród studentów programu Erasmus Mundus z krajów trzecich wskazują, że nadal istnieją problemy w zakresie wydawania wiz studentom z krajów trzecich, Komisja będzie ściśle monitorować realizację przepisów dyrektywy Rady (WE) nr 2004/114 w sprawie warunków przyjmowania obywateli krajów trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie.

2) KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENA ODDZIAŁYWANIA

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Komisja przeprowadziła konsultacje z uczestnikami programu Erasmus Mundus i odpowiednimi zainteresowanymi stronami (ISW, organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego, studentami, pracownikami akademickimi, krajowymi punktami informacyjnymi oraz kontaktowymi programu Erasmus Mundus, władzami krajowymi) w zakresie przyszłości programu poprzez: seminarium studentów Erasmus Mundus z krajów europejskich i krajów trzecich w czerwcu 2006 r.; nieformalne spotkanie refleksyjne komitetu ds. programu Erasmus Mundus (władze krajowe) w listopadzie 2006 r.; konferencję nt. „atrakcyjności", z udziałem szerokiego grona uczestników programu z krajów europejskich i krajów trzecich w listopadzie 2006 r.; konferencję programów magisterskich Erasmus Mundus (europejskie ISW) w grudniu 2006 r.; oraz spotkanie krajowych punktów informacyjnych i kontaktowych programu Erasmus Mundus w grudniu 2006 r.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób, w jaki były one uwzględniane

Odpowiedzi przedstawione przez zainteresowane strony były w przeważającej mierze pozytywne. Główny przekaz tych odpowiedzi można podsumować w następujący sposób: należy kontynuować wysokiej jakości zintegrowane programy magisterskie oraz stypendia na cały okres studiów dla studentów z krajów trzecich, nieustannie kładąc nacisk na wspieranie doskonałości w szkolnictwie wyższym, przyznawać stypendia europejskim studentom na uczestnictwo w tego rodzaju programach, zapewniając tym samym wiarygodność tych programów, rozszerzyć zakres programu o

trzeci stopień (studia doktoranckie), ustanowić programy partnerstwa na rzecz współpracy z ISW z krajów trzecich.

Odpowiedzi te zostały uwzględnione w ramach przygotowań przyszłej edycji programu Erasmus Mundus.

Otwarte konsultacje prowadzono za pośrednictwem Internetu od 05.02.2007 r. do 09.03.2007 r. Komisja otrzymała 417 odpowiedzi. Ich wyniki są dostępne od czerwca 2007 r. na stronie http://ec.europa.eu/erasmus-mundus.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena wpływu**

W sprawozdaniu z oceny wpływu, sporządzonego w oparciu o wiedzę specjalistyczną przedstawioną Komisji przez konsultantów zewnętrznych od stycznia do kwietnia 2007 r., rozważono trzy opcje:

Opcja 1: Kontynuacja programu Erasmus Mundus oraz Okna Współpracy Zewnętrznej w ich obecnej formie. Opcja ta polegałaby na dalszym promowaniu internacjonalizacji, doskonałości oraz tożsamości europejskiego szkolnictwa wyższego w ich obecnej formie. Działania w ramach „rdzenia" programu nadal skupiałyby się na zachęcaniu najlepszych studentów oraz pracowników akademickich z zagranicy do uczestniczenia w światowej klasy zintegrowanych programach magisterskich w Europie. Zewnętrzne okno współpracy pozostałoby poza „rdzeniem" programu. Opcja ta byłaby korzystna, gdyż zapewniałaby ciągłość oraz pozwoliłaby na skupienie uwagi na ograniczonej liczbie precyzyjnie określonych działań. Jednakże, wiązałaby się ona z nieuwzględnianiem doświadczeń zdobytych w toku realizacji bieżącego programu oraz informacji zwrotnych przedstawionych przez zainteresowane strony, a także odrzuceniem szansy połączenia dwóch ściśle ze sobą związanych działań w jeden spójny program.

Opcja 2: Modyfikacja i rozszerzenie programu Erasmus Mundus. Opcja ta prowadziłaby do rozszerzenia zakresu obecnego programu Erasmus Mundus. Światowej klasy zintegrowane programy magisterskie w Europie oraz stypendia dla najlepszych międzynarodowych studentów oraz pracowników akademickich nadal stanowiłyby jedną ze ścieżek programu, lecz zostałyby rozszerzone o poziom studiów doktoranckich oraz stypendia dla europejskich studentów. Do programu włączona zostałaby druga ścieżka, Okno Współpracy Zewnętrznej, rozszerzająca zakres obecnego programu o wszystkie pozostałe poziomy szkolnictwa wyższego (studia licencjackie, doktoranckie oraz podoktorskie) oraz o inne formy współpracy z ISW z krajów trzecich, w tym zwiększanie mobilności między Europą a krajami trzecimi. Zaletą tego rozwiązania byłoby uwzględnienie zdobytych doświadczeń oraz informacji zwrotnych otrzymanych od zainteresowanych stron, jak również ujednolicenie i uczynienie bardziej zrozumiałymi wspólnotowych działań w obszarze szkolnictwa wyższego dotyczących krajów trzecich. Jednakże program byłby narażony na utratę spójności, gdyż stałby się zbyt rozbudowany i rozdrobniony.

Opcja 3: Zakończenie programu Erasmus Mundus. Kwestie internacjonalizacji,

doskonałości oraz widoczności europejskiego szkolnictwa wyższego nie byłyby już przedmiotem działań w ramach konkretnego programu wspólnotowego, lecz byłyby realizowane poprzez inicjatywy krajowe oraz inne istniejące wspólnotowe programy i działania. Opcja ta nie miałaby prawie żadnych zalet, gdyż utracono by siłę oddziaływania obecnego programu oraz główny bodziec do współpracy między ISW z krajów europejskich i krajów trzecich.

Zgodnie ze sprawozdaniem z oceny wpływu, podstawą przyszłej edycji programu Erasmus Mundus powinna stać się opcja 2.

Komisja przeprowadziła ocenę wpływu; sprawozdanie z oceny wpływu jest dostępne na stronie http://ec.europa.eu/erasmus-mundus od czerwca 2007 r.

3) ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Działanie 1 (wspólne programy obejmujące stypendia) przewiduje przyznawanie wsparcia na rzecz wysokiej jakości wspólnych programów magisterskich oraz doktoranckich oferowanych przez grupę instytucji szkolnictwa wyższego z krajów europejskich oraz ewentualnie z krajów trzecich. Przewiduje ono również stypendia na cały okres studiów dla najbardziej utalentowanych studentów z krajów europejskich oraz krajów trzecich, stanowiące kontynuację wspomnianych wspólnych programów, a także krótkoterminowe stypendia dla pracowników akademickich z krajów europejskich i krajów trzecich o wybitnych osiągnięciach na prowadzenie badań lub działalności dydaktycznej w ramach wspólnych programów. Działanie to poprawi współpracę między instytucjami szkolnictwa wyższego a pracownikami akademickimi z krajów europejskich i krajów trzecich z myślą o stworzeniu biegunów doskonałości oraz zapewnieniu wysoce przeszkolonych zasobów ludzkich.

Działanie 2 (programy partnerstwa z instytucjami szkolnictwa wyższego obejmujące stypendia) przewiduje wspieranie programów partnerstwa na rzecz szeroko zakrojonej współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego z krajów europejskich i krajów trzecich jako podstawy współpracy strukturalnej mającej na celu ułatwienie transferu know-how do instytucji z krajów trzecich oraz krótkoterminowej lub długoterminowej wymiany studentów i pracowników akademickich na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego z myślą o doskonaleniu zasobów ludzkich oraz zdolności instytucji szkolnictwa wyższego z krajów trzecich do współpracy międzynarodowej zgodnie z zasadami zewnętrznej polityki UE dotyczącej poszczególnych krajów. Jest to działanie w ramach współpracy zewnętrznej korzystne dla wszystkich zaangażowanych partnerów oraz zapobiegające drenażowi mózgów. Jest ono zatem całkowicie zbieżne z zewnętrzną polityką UE w odniesieniu do poszczególnych krajów partnerskich i ma na celu promowanie zrównoważonego rozwoju.

Działanie 3 (zwiększanie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego) przewiduje wsparcie na rzecz transnarodowych inicjatyw, studiów, projektów, imprez oraz innych działań mających na celu poprawę atrakcyjności, dostępności, profilu oraz widoczności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie.

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną programu Erasmus Mundus będzie art. 149 Traktatu. Przyjmie on postać decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady, z odniesieniami do różnych rozporządzeń Rady stanowiących wspólnotowe instrumenty finansowania w obszarze współpracy z poszczególnymi regionami świata.

- **Zasada pomocniczości**

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wniosek nie podlega wyłącznym kompetencjom Wspólnoty.

Cele wniosku nie mogą zostać osiągnięte w sposób zadowalający poprzez działania państw członkowskich z następujących względów.

Istnieją wyraźne różnice w podejściu krajów europejskich do stymulowania mobilności studentów z krajów trzecich. Niektóre państwa członkowskie ustanowiły programy na rzecz mobilności, podczas gdy inne są mniej aktywne w tym obszarze. Cele istniejących programów krajowych różnią się między sobą i nie są w pełni konsekwentne ani zintegrowane. Ponadto krajowe systemy nie przyczyniają się do uwypuklenia profilu europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego sięgającego ponad sumę jego poszczególnych elementów.

Poszczególne inicjatywy ze strony pojedynczych ISW lub państw członkowskich, mimo że są bardzo korzystne same w sobie i uzupełniające względem działań wspólnotowych, często utrzymują się na poziomie działań dwustronnych i nie przynoszą takiego samego efektu ogólnoeuropejskiego, jaki mógłby zostać osiągnięty przy pomocy europejskiego instrumentu współpracy. Dostrzegalność europejskiego szkolnictwa wyższego w kontekście globalnym nadal ograniczałaby się do małej liczby państw członkowskich, a zalety Europy jako miejsca studiów pozostałyby słabo rozreklamowane.

Działanie Wspólnoty zapewni wyższą skuteczność realizacji celów wniosku z następujących względów.

Charakter wyzwań, przed którymi stoi Europa w tym obszarze, oznacza, że skoordynowane działanie na poziomie Europy będzie najprawdopodobniej bardziej skuteczne niż działanie na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, ponieważ umożliwi wskazanie doskonałości, gromadzenie środków w ramach międzynarodowego partnerstwa, zwiększenie zasięgu geograficznego oraz mobilności, tak aby obejmowały one więcej niż jedno państwo europejskie.

Wniosek stanowi bodziec dla współpracy europejskiej i międzynarodowej między ISW, zachęca do mobilności studentów oraz pracowników akademickich w skali międzynarodowej oraz zmierza do stworzenia profilu oraz marki europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie. Ze względu na charakter proponowanych działań, Wspólnota dysponuje lepszymi możliwościami realizacji wspomnianych celów niż państwa członkowskie prowadzące działania na poziomie krajowym.

Głównym wskaźnikiem jakościowym służącym do ustalania, gdzie wzmożona współpraca na poziomie europejskim mogłaby poprawić obecną sytuację, będzie fakt

postrzegania Europy jako najbardziej atrakcyjnego miejsca studiów dla studentów i pracowników naukowych mobilnych w skali międzynarodowej.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ może być realizowany w obrębie istniejących ram szkolnictwa wyższego państw członkowskich. Propaguje nowe rodzaje podejścia, które – jak wskazuje ocena okresowa obecnego programu – są uznawane przez ISW za możliwe do realizacji.

Do obliczania wysokości dotacji w ramach programu na ile to możliwe stosowane będą płatności ryczałtowe oraz koszty jednostkowe, co pozwoli na zminimalizowanie obciążeń administracyjnych beneficjentów.

- **Wybór instrumentów**

Program działań wspólnotowych jest jedynym możliwym instrumentem prawnym służącym stymulowaniu współpracy w szkolnictwie wyższym. Artykuł 149, który stanowi podstawę programu, nie dopuszcza alternatywnych instrumentów.

4) WPŁYW NA BUDŻET

Całkowity budżet na cały okres programowania (2009-2013) na działanie 1 i działanie 3 (wspólne programy magisterskie i doktoranckie obejmujące stypendia oraz projekty w zakresie atrakcyjności) wynosi 493,69 mln EUR. Działanie 2 (programy partnerstwa z ISW w określonych krajach trzecich obejmujące mobilność) jest finansowane z instrumentów współpracy zewnętrznej według zasad i procedur określonych w tych instrumentach.

Komisja podejmie wszelkie starania zmierzające do przeznaczenia na cały okres programowania (2009-2013) ogólnej sumy orientacyjnej w wysokości 460 mln EUR na działanie 2 w ramach programu Erasmus Mundus II. Orientacyjny udział różnych instrumentów zewnętrznych oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju wynosi:

- Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP): 140 mln EUR
- Instrument współpracy w zakresie rozwoju (IWR): 240 mln EUR
- Instrument na rzecz współpracy z państwami uprzemysłowionymi (ICI): 20 mln EUR
- Instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA): 30 mln EUR
- 10. Europejski Fundusz Rozwoju: 30 mln EUR

Szczegóły programowania oraz roczny przydział środków na każde działanie,

składających się na ogólną sumę orientacyjną 460 mln EUR zostaną ustalone w późniejszym terminie zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w każdym instrumencie oraz Europejskim Funduszu Rozwoju, jednak najpóźniej do 1 lipca 2008 r. na lata 2009-2010 oraz do 1 lipca 2010 r. na lata 2011-2013.

5) INFORMACJE DODATKOWE

- **Europejski Obszar Gospodarczy**

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i w związku z tym jego zakres powinien obejmować Europejski Obszar Gospodarczy.

2007/0145 (COD)

Wniosek dotyczący

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiająca program działań na rzecz poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z krajami trzecimi (Erasmus Mundus) (2009-2013)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 149 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji[2],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[3],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[4],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja nr 2317/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[5] ustanawia program poprawy jakości w szkolnictwie wyższym i wspierania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z państwami trzecimi (Erasmus Mundus) (2004–2008).

(2) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006[6] (ustanawia instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA), rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady[7] określa przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, rozporządzenie (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady[8] ustanawia instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju, rozporządzenie Rady(WE) nr 1934/2006[9] ustanawia instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie, umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej

---

2 Dz.U. C z […], str. […].
3 Dz.U. C z […], str. […].
4 Dz.U. C z […], str. […].
5 Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 1.
6 Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.
7 Dz.U. L 310 z 9.11.2006, str. 1.
8 Dz.U. L 378 z 27.12.2006, str. 41.
9 Dz.U. L 405 z 30.12.2006, str. 41.

państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu 23 czerwca 2000 r., zmieniona umową podpisaną w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r. (decyzja Rady 2005/599/WE)[10] oraz umowa wewnętrzna ustanawiająca finansowanie wspólnotowej pomocy na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2008-2013 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-WE (decyzja nr 1/2006 Rady Ministrów AKP-WE, 2006/608/WE)[11] reguluje Europejski Fundusz Rozwoju.

(3) Deklaracja bolońska, podpisana przez ministrów edukacji 29 europejskich państw dnia 19 czerwca 1999 r., ustanowiła międzyrządowy proces mający na celu stworzenie „europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego" do 2010 r., który jest aktywnie wspierany na poziomie wspólnotowym. Na posiedzeniu w Londynie w dniach 17-18 maja 2007, 45 ministrów szkolnictwa wyższego krajów uczestniczących w procesie bolońskim przyjęło strategię „europejski obszar szkolnictwa wyższego w środowisku globalnym" i w tym kontekście wskazało jako priorytety na rok 2009 lepszą informację o europejskim obszarze szkolnictwa wyższego oraz udoskonalenie mechanizmów uznawania kwalifikacji szkolnictwa wyższego z innych części świata.

(4) Na specjalnym posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23-24 marca 2000 r. wyznaczono strategiczny cel, zgodnie z którym Unia Europejska stanie się najbardziej konkurencyjną i dynamiczną opartą na wiedzy gospodarką w świecie oraz wystąpiono do Rady ds. Edukacji o podjęcie ogólnej refleksji na temat konkretnych celów systemów edukacji w przyszłości, z uwzględnieniem wspólnych problemów oraz priorytetów, przy jednoczesnym poszanowaniu różnorodności narodowej. Dnia 12 lutego 2001 r. Rada przyjęła sprawozdania w sprawie konkretnych celów systemów szkolnictwa i szkoleń w przyszłości. Następnie, dnia 14 czerwca 2002 r. Rada przyjęła szczegółowy program prac dotyczący osiągania tych celów, wymagających wsparcia na poziomie wspólnotowym. W wyniku spotkania Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15-16 marca 2002 r. wyznaczono cel zakładający, że do 2010 r. systemy szkolnictwa i szkoleń Unii Europejskiej stały się światowym wzorem jakości.

(5) Komunikaty Komisji „Mobilizowanie potencjału umysłowego Europy"[12] oraz „Realizacja programu modernizacji dla uniwersytetów"[13], a także wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Europejski Instytut Technologii[14] podkreślają potrzebę istnienia europejskich instytucji szkolnictwa wyższego, które pozwoliłyby na przezwyciężanie ich fragmentaryczności oraz połączenie sił w celu poprawy jakości kształcenia i badań oraz odpowiedzi na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Rada Europejska z czerwca 2006 r. uznała potrzebę modernizacji europejskiego szkolnictwa wyższego.

(6) W okresowym sprawozdaniu z oceny istniejącego programu Erasmus Mundus oraz w ramach otwartych konsultacji społecznych w sprawie przyszłości programu podkreślono stosowność celów i działań obecnego programu oraz wyrażono pragnienie kontynuacji, z pewnymi modyfikacjami, takimi jak rozszerzenie programu o studia doktoranckie, integracja instytucji szkolnictwa wyższego zlokalizowanych w

---

10 Dz.U. L 209 z 11.8.2005, str. 26.
11 Dz.U. L 247 z 9.9.2006, str. 22.
12 COM (2005), 152 wersja ostateczna.
13 COM (2006), 208 wersja ostateczna.
14 COM (2006), 604 wersja ostateczna/2.

krajach trzecich oraz ich potrzeb w sposób bardziej ścisły w ramach programu oraz zapewnienie wyższych funduszy na rzecz europejskich uczestników programu.

(7) Poprawa jakości europejskiego szkolnictwa wyższego, promowanie zrozumienia między narodami oraz przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju krajów trzecich w obszarze szkolnictwa wyższego, unikając jednocześnie drenażu mózgów i wspierając grupy słabsze, stanowią główne cele każdego programu współpracy w obszarze szkolnictwa wyższego ukierunkowanego na kraje trzecie. Najbardziej skutecznymi środkami służącymi osiągnięciu tych celów w ramach programu doskonałości są wysoce zintegrowane programy studiów na poziomie pomagisterskim, programy partnerstwa na rzecz współpracy z krajami trzecimi, stypendia dla najbardziej utalentowanych studentów oraz projekty mające na celu zwiększenie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie.

(8) Istnieje potrzeba nasilenia walki z wykluczeniem we wszelkich formach, również z rasizmem i ksenofobią, a także wzmożenia wspólnotowych wysiłków na rzecz propagowania dialogu i zrozumienia między kulturami całego świata, uwzględniając społeczny wymiar szkolnictwa wyższego oraz ideały demokracji i poszanowania praw człowieka, w szczególności z uwagi na fakt, że mobilność promuje wymianę w ramach nowych środowisk kulturowych i społecznych oraz ułatwia ich zrozumienie, a tym samym zapewnienia, że żadna z grup obywateli krajów trzecich nie stanie się przedmiotem wykluczenia lub dyskryminacji w świetle art. 21 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

(9) Promowanie kształcenia i uczenia się języków oraz różnorodności językowej powinno stanowić jeden z priorytetów wspólnotowych działań w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Nauczanie oraz uczenie się języków jest szczególnie istotne z punktu widzenia krajów trzecich.

(10) Komunikat Komisji „Europa w świecie – jak uzyskać większą spójność, skuteczność i widoczność działań”[15] dotyczy zewnętrznych wyzwań, przed którymi stoi Europa, w tym sposobów stosowania dostępnych polityk wewnętrznych i zewnętrznych w sposób bardziej spójny i skuteczny. Ponadto w kontekście komunikatu Komisji „Bałkany Zachodnie na drodze do UE: umacnianie stabilności i dobrobytu”[16] Komisja zaleca poprawę możliwości w zakresie mobilności pracowników akademickich oraz studentów na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego z tego regionu.

(11) W latach 2004-2008 stypendia dla poszczególnych krajów finansowane z instrumentów współpracy zewnętrznej Komisji uzupełniały stypendia Erasmus Mundus w celu zwiększenia liczby studentów z niektórych krajów trzecich, takich jak Chiny, Indie, kraje Zachodnich Bałkanów lub krajów AKP studiujących w Europie. Ponieważ doświadczenie to okazało się pozytywne, w przyszłości można by stworzyć podobne możliwości zgodnie z priorytetami politycznymi oraz zasadami i procedurami tych instrumentów.

---

15 COM (2006), 278 wersja ostateczna.

16 COM (2006), 27 wersja ostateczna.

(12) We wszystkich swoich działaniach Wspólnota musi dążyć do eliminacji nierówności, promowania równości między kobietami a mężczyznami, zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu.

(13) W toku realizacji wszystkich części programu należy ułatwić dostęp osobom w niekorzystnej sytuacji oraz podejmować aktywne działania służące zaspokajaniu szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych, co może obejmować podwyższone dotacje uwzględniające dodatkowe koszty niepełnosprawnych uczestników.

(14) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich, zmienione rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1995/2006[17] oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002, zmienione rozporządzeniem Komisji nr 478/2007 ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady 1605/2002, zmienionym rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1995/2006[18], które strzegą finansowych interesów Wspólnoty, muszą być stosowane z uwzględnieniem zasad uproszczenia i spójności w wyborze instrumentów budżetowych oraz wymaganej proporcjonalności między kwotą środków a obciążeniem administracyjnym potrzebnym do ich wykorzystania.

(15) Ponieważ cele proponowanego działania nie mogą zostać zrealizowane w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, z uwagi na potrzebę wielostronnego partnerstwa, wielostronnej mobilności i wymiany informacji między Wspólnotą a krajami trzecimi, ze względu na charakter koniecznych działań i środków, można je w lepszy sposób osiągnąć na poziomie wspólnotowym ponieważ Wspólnota może przyjąć środki zgodne z zasadą pomocniczości określoną w artykule 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wychodzi poza zakres konieczny do realizacji tych celów.

(16) Środki konieczne do realizacji działań, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) oraz art. 4 ust. 1 lit. c) niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji[19]. Środki konieczne do realizacji działania, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 ustanawiającym instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA), rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa, rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju, rozporządzeniem Rady (WE) nr 1934/2006 ustanawiającym instrument finansowania współpracy z państwami i terytoriami uprzemysłowionymi oraz innymi państwami i terytoriami o wysokim dochodzie, umową o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu 23 czerwca 2000 r., zmienioną mową podpisaną w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r. (decyzja Rady 2005/599/WE), oraz jej umową wewnętrzną między przedstawicielami rządów państw

---

[17] Dz.U. L 390 z 30.12.2006, str. 1.
[18] Dz.U. L 111 z 28.4.2007, str. 13.
[19] Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

członkowskich, spotkaniem z Radą w sprawie finansowania wspólnotowej pomocy na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2008-2013 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-WE oraz zgodnie z umową w sprawie alokacji pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do której stosuje się część czwartą Traktatu WE (decyzja nr 1/2006 Rady Ministrów AKP-WE, 2006/608/WE),

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia program „Erasmus Mundus" (dalej zwany „programem"), na rzecz podniesienia jakości w szkolnictwie wyższym w Unii Europejskiej i promowania międzykulturowego zrozumienia poprzez współpracę z krajami trzecimi oraz na rzecz rozwoju krajów trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

2. Program jest realizowany w okresie rozpoczynającym się dnia 1 stycznia 2009 r. i kończącym się dnia 31 grudnia 2013 r. Jednakże działania przygotowawcze, w tym decyzje Komisji podejmowane zgodnie z art. 7, mogą być realizowane począwszy od wejścia w życie niniejszej decyzji.

3. Program wspiera i uzupełnia działania podejmowane przez państwa członkowskie i w państwach członkowskich, przy pełnym poszanowaniu ich odpowiedzialności za treści kształcenia i organizację systemów edukacji i szkoleń, a także ich różnorodności kulturowej i językowej.

4. Rozwój zasobów ludzkich w określonych krajach trzecich, zwłaszcza w odniesieniu do realizacji działania programu określonego w art. 4 ust. 1 lit. b), odbywa się zgodnie z przepisami rozporządzeń (WE) nr 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 i 1934/2006 oraz decyzji (WE) nr 599/2005 i 608/2006.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszej decyzji:

1. „instytucja szkolnictwa wyższego" oznacza każdą instytucję, która zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktykami przyjętymi w danym kraju, przyznaje kwalifikacje lub tytuły na poziomie szkolnictwa wyższego, niezależnie od nazwy takiej placówki;

2. „student studiów licencjackich" (student pierwszego stopnia) oznacza osobę studiującą w instytucji szkolnictwa wyższego z zamiarem uzyskania pierwszego tytułu w szkolnictwie wyższym;

3. „student studiów magisterskich” (student drugiego stopnia) oznacza osobę studiującą w instytucji szkolnictwa wyższego, która już uzyskała pierwszy tytuł w szkolnictwie wyższym;

4. „doktorant” (uczestnik trzeciego stopnia kształcenia wyższego) oznacza pracownika naukowego o krótkim stażu, w pierwszych czterech latach swojej kariery naukowej (przy zatrudnieniu na pełny etat), licząc od dnia uzyskania tytułu, który formalnie uprawnia go do otwarcia przewodu doktorskiego;

5. „pracownik naukowy stopnia podoktorskiego” oznacza doświadczonego pracownika naukowego, który posiada tytuł doktora lub który posiada przynajmniej czteroletnie doświadczenie w pracy naukowej w przeliczeniu na pełny etat, włączając okres szkoleń w zakresie badań naukowych, licząc od momentu uzyskania tytułu, który formalnie uprawniał go do otwarcia przewodu doktorskiego;

6. „pracownik akademicki” oznacza osobę posiadającą wybitne osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej lub zawodowej, która prowadzi wykłady lub jest zaangażowana w pracę naukową;

7. „pracownicy szkolnictwa wyższego” są to osoby bezpośrednio zaangażowane, z racji pełnionych przez siebie obowiązków, w proces kształcenia w ramach szkolnictwa wyższego;

8. „kraj trzeci” oznacza kraj niebędący państwem członkowskim Unii Europejskiej, który nie uczestniczy w programie zgodnie z art. 9. Osoba „z kraju trzeciego” oznacza osobę, która nie jest obywatelem lub która nie mieszka na stałe w żadnym państwie członkowskim lub kraju uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9 i która nie prowadziła własnej głównej działalności (studiów, pracy itp.) łącznie przez ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich pięciu lat w żadnym kraju członkowskim lub kraju uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9. Instytucja „z kraju trzeciego” oznacza instytucję, która nie jest zlokalizowana w żadnym państwie członkowskim lub kraju uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9. Kraje uczestniczące w programie uczenia się przez całe życie[20] nie są uznawane za kraje trzecie dla celów realizacji działania programu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b);

9. „państwo europejskie” oznacza kraj będący państwem członkowskim Unii Europejskiej lub uczestniczący w programie zgodnie z art. 9. Określenie „europejski” w odniesieniu do osoby oznacza osobę, która jest obywatelem lub która mieszka na stałe w dowolnym państwie członkowskim lub kraju uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9 i która prowadziła swoją główną działalność (studia, praca itp.) łącznie przez ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich pięciu lat w dowolnym państwie członkowskim lub kraju uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9. Określenie „europejski” w odniesieniu do instytucji oznacza instytucję, która jest zlokalizowana w dowolnym państwie członkowskim lub państwie uczestniczącym w programie zgodnie z art. 9.;

10. „studia licencjackie” (pierwszy stopień) oznacza programy studiów wyższych, które trwają przynajmniej trzy lata i prowadzą do uzyskania pierwszego tytułu;

---

[20] Dz.U. L 327 z 24.11.2006, str. 45.

11. „studia magisterskie” (drugi stopień) oznacza programy studiów wyższych, które następują po uzyskaniu pierwszego tytułu, trwające przynajmniej trzy lata i prowadzące do uzyskania drugiego lub kolejnego tytułu;

12. „studia doktoranckie” (trzeci stopień) oznacza programy związanie z badaniami naukowymi w ramach szkolnictwa wyższego, które następują po uzyskaniu tytułu w szkolnictwie wyższym, trwające przynajmniej cztery lub pięć lat i prowadzące do uzyskania tytułu doktora;

13. „studia podoktorskie” oznacza studia wyższe lub badania naukowe następujące po uzyskaniu naukowego tytułu w szkolnictwie wyższym trwające przynajmniej osiem lat;

14. „mobilność” oznacza pobyt w innym państwie członkowskim w celu podjęcia studiów, pracy lub innej działalności o charakterze edukacyjnym, dydaktycznym lub administracyjnym, wspartej w razie potrzeby kursami przygotowawczymi w zakresie znajomości języka kraju goszczącego.

15. „podwójne lub wielokrotne tytuły” oznacza dwa lub kilka dyplomów krajowych wydanych przez dwie lub kilka instytucji szkolnictwa wyższego i uznane urzędowo w krajach, w których znajdują się instytucje przyznające tytuły;

16. „wspólny tytuł” oznacza pojedynczy dyplom wydany przez przynajmniej dwie uczelnie oferujące zintegrowany program i uznane urzędowo w krajach, w których znajdują się uczelnie, które przyznały tytuł;

17. „przedsiębiorstwo” oznacza dowolny podmiot gospodarczy sektora publicznego lub prywatnego, bez względu na rozmiar, status prawny bądź sektor gospodarki, w którym działa, w tym z zakresu gospodarki społecznej.

Artykuł 3

Cele programu

1. Ogólnym celem programu jest poprawa jakości europejskiego szkolnictwa wyższego oraz wspieranie dialogu i pogłębianie zrozumienia między narodami i kulturami poprzez współpracę z państwami trzecimi, a także promowanie celów polityki zewnętrznej UE i zrównoważonego rozwoju państw trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

2. Program służy następującym celom szczegółowym:

   a) wspieranie usystematyzowanej współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego i pracownikami uczelni w Europie i krajach trzecich z myślą o stworzeniu ośrodków doskonałości oraz zapewnieniu wysoce przeszkolonych zasobów ludzkich;

   b) przyczynianie się do wzajemnego ubogacania społeczeństw poprzez stworzenie grupy wysoko wykwalifikowanych, otwartych oraz doświadczonych w środowisku międzynarodowym osób, poprzez promowanie mobilności, która umożliwi najbardziej utalentowanym studentom oraz

pracownikom akademickim z krajów trzecich uzyskiwanie kwalifikacji oraz/lub doświadczenia w Unii Europejskiej, a najbardziej utalentowanym europejskim studentom i nauczycielom nawiązywanie kontaktów z osobami z krajów trzecich;

c) wspieranie doskonalenia zasobów ludzkich oraz możliwości współpracy międzynarodowej uczelni z krajów trzecich poprzez zwiększone strumienie mobilności między Unią Europejską a krajami trzecimi;

d) poprawa dostępności oraz doskonalenie profilu i widoczności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie oraz jego atrakcyjności dla obywateli krajów trzecich.

3. Komisja jest zobowiązana zapewnić, że żadna grupa obywateli UE lub krajów trzecich nie zostanie wykluczona, ani nie znajdzie się w niekorzystnej sytuacji.

Artykuł 4

Działania programu

1. Cele programu wyszczególnione w art. 3 będą realizowane poprzez następujące działania:

(a) wspólne programy magisterskie oraz wspólne programy doktoranckie Erasmus Mundus charakteryzujące się najwyższą jakością działań akademickich, obejmujące system stypendiów;

(b) programy partnerstwa między uczelniami europejskimi a uczelniami z krajów trzecich jako podstawa współpracy strukturalnej, wymiany oraz mobilności na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego;

(c) środki mające na celu podnoszenie atrakcyjności Europy jako miejsca kształcenia.

2. Działania te będą realizowane z wykorzystaniem procedur opisanych w załączniku, oraz w odniesieniu do działań programu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), procedur określonych w instrumentach prawnych wymienionych w art. 1 ust. 4, a także poprzez następujące podejścia, które można łączyć, w zależności od potrzeby:

(a) wsparcie na rzecz opracowywania wspólnych programów kształcenia oraz tworzenia sieci współpracy ułatwiających wymianę doświadczeń i dobrych praktyk;

(b) zwiększone wsparcie na rzecz mobilności osób zaangażowanych w działania w ramach szkolnictwa wyższego między Wspólnotą a państwami trzecimi;

(c) promowanie umiejętności językowych, najlepiej poprzez zapewnianie studentom możliwości uczenia się co najmniej dwóch z języków używanych w krajach, w których usytuowane są uczelnie, oraz działania służące lepszemu poznaniu różnych kultur;

(d) wspieranie projektów pilotażowych realizowanych w oparciu o programy partnerstwa z wymiarem zewnętrznym mającym na celu rozwój innowacyjności i poprawę jakości szkolnictwa wyższego;

(e) wspieranie analizy i śledzenia trendów w szkolnictwie wyższym i ewolucji szkolnictwa wyższego w perspektywie międzynarodowej.

3. Program przewiduje środki wsparcia technicznego, m.in. badania, spotkania ekspertów oraz informacje i publikacje bezpośrednio związane z osiąganiem celów programu.

4. Działania, o których mowa w niniejszym artykule, mogą być realizowane w drodze zaproszenia do składania wniosków, przetargów lub bezpośrednio przez Komisję.

Artykuł 5

Dostęp do programu

Zgodnie z określonymi w załączniku warunkami i ustaleniami dotyczącymi realizacji oraz z uwzględnieniem definicji podanych w art. 2, adresatami programu są w szczególności:

a) instytucje szkolnictwa wyższego;

b) studenci szkół wyższych każdego poziomu;

c) pracownicy akademiccy i specjaliści, którzy prowadzą wykłady lub badania;

d) kadra bezpośrednio zatrudniona w uczelniach;

e) inne publiczne i prywatne instytucje i organizacje zaangażowane w szkolnictwo wyższe;

f) przedsiębiorstwa, izby handlowe i przemysł;

g) ośrodki badawcze.

Artykuł 6

Zadania Komisji i państw członkowskich

1. Komisja:

(a) zapewni efektywną i sprawną realizację działań Wspólnoty objętych programem zgodnie z załącznikiem, oraz w zakresie działania programu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), zgodnie z instrumentami prawnymi określonymi w art. 1 ust. 4;

(b) uwzględni współpracę dwustronną z krajami trzecimi prowadzoną przez państwa członkowskie;

(c) będzie dążyć do osiągnięcia efektu synergii i w stosownych przypadkach będzie prowadzić wspólne działania w ramach programu oraz innych programów i działań Wspólnoty w dziedzinie szkolnictwa wyższego i badań.

2. Państwa członkowskie:

(a) podejmą działania niezbędne do skutecznej realizacji programu na szczeblu państw członkowskich, zapewniając udział wszystkich instytucji i osób zajmujących się szkolnictwem wyższym zgodnie z praktykami przyjętymi w danym kraju, włącznie z przyjęciem takich środków, jakie mogą być uznane za właściwe w celu likwidowania barier prawnych i administracyjnych;

(b) wyznaczą odpowiednie struktury do ścisłej współpracy z Komisją;

(c) będą stymulować działania mogące zapewnić efekt synergii z innymi programami Wspólnoty i ewentualnymi podobnymi krajowymi inicjatywami podejmowanymi na szczeblu państwa członkowskiego.

3. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi zapewnia:

(a) stosowne informacje, promocję, jak również kontynuowanie działań wspieranych przez program;

(b) upowszechnianie wyników działań przeprowadzonych w ramach programu.

Artykuł 7

Środki wykonawcze

1. Wszystkie środki niezbędne do realizacji działania, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) nie są regulowane niniejszą decyzją, lecz podlegają procedurom zawartym w instrumentach prawnych, o których mowa w art. 1 ust. 4.

2. Następujące środki niezbędne do wykonania innych działań przewidzianych w niniejszej decyzji Komisja przyjmuje się zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 8 ust. 2:

(a) roczny plan prac, włącznie z priorytetami;

(b) roczny plan budżetowy oraz podział środków między poszczególne działania programu i indykatywne kwoty stypendiów;

(c) ogólne wytyczne wykonania programu;

(d) procedury oraz kryteria wyboru, w tym skład oraz regulamin wewnętrzny komisji kwalifikacyjnej;

(e) uzgodnienia w zakresie monitorowania i oceny programu, jak również upowszechniania i transferu wyników.

3. Wszystkie pozostałe środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji, z wyjątkiem decyzji w zakresie wyboru, przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą określoną w art. 8 ust. 3.

Artykuł 8

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspierana przez Komitet.

2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się artykuły 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

   Okres ustanowiony w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na dwa miesiące.

3. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się artykuły 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

4. Komitet uchwala swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 9

Udział innych krajów w programie na tych samych zasadach co państwa członkowskie

W programie mogą uczestniczyć:

a) kraje EFTA będące członkami EOG, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;

b) kraje kandydujące posiadające strategię przedakcesyjną, zgodnie z zasadami ogólnymi oraz ogólnymi warunkami i postanowieniami określonymi w umowach ramowych zawartych z tymi krajami dotyczącymi ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;

c) kraje kandydujące z regionu Bałkanów Zachodnich, zgodnie z zasadami ogólnymi oraz ogólnymi warunkami i postanowieniami określonymi w umowach ramowych zawartych z tymi krajami dotyczącymi ich uczestnictwa w programach wspólnotowych;

d) Konfederacja Szwajcarska pod warunkiem zawarcia umowy dwustronnej przewidującej uczestnictwo tego kraju.

Artykuł 10

Kwestie horyzontalne

W toku realizacji programu należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby przyczyniał się on w pełni do rozwoju horyzontalnych polityk Wspólnoty, zwłaszcza poprzez:

a) pogłębianie postaw wiedzy gospodarki europejskiej i wzmacnianie konkurencyjnej pozycji UE na świecie;

b) poprawę świadomości na temat znaczenia różnorodności kulturowej i językowej Europy, a także potrzeby walki z rasizmem i ksenofobią;

c) zapewnienie wsparcia na rzecz studentów posiadających szczególne potrzeby, w szczególności poprzez wspieranie działań na rzecz włączania tych studentów do głównego nurtu szkolnictwa wyższego;

d) propagowanie równości kobiet i mężczyzn oraz wspieranie walki z wszelkimi formami dyskryminacji pod względem płci, rasy oraz pochodzenia etnicznego, religii lub wiary, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej.

Artykuł 11

Spójność i komplementarność z innymi politykami

1. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia spójność i komplementarność z innymi odpowiednimi politykami wspólnotowymi, instrumentami i działaniami, zwłaszcza z programem uczenia się przez całe życie, Siódmym programem ramowym na rzecz badań, z zewnętrznymi programami współpracy oraz z Europejskim funduszem na rzecz integracji obywateli krajów trzecich.

2. Komisja regularnie informuje komitet określony w art. 8 ust. 1 o inicjatywach Wspólnoty podejmowanych w odpowiednich dziedzinach, zapewnia skuteczne powiązania oraz, w odpowiednim przypadku, wspólne działania między tym programem a programami i działaniami w zakresie szkolnictwa wyższego realizowanymi w ramach współpracy Wspólnoty z państwami trzecimi – włącznie z umowami dwustronnymi – i właściwymi organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 12

Finansowanie

1. Niniejszym ustanawia się ramy finansowe w wysokości 493,69 mln EUR na rzecz realizacji działań programu, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a), art. 4 ust. 1 lit. c) i art. 4 ust. 3 oraz określonych w załączniku do decyzji działania 1, działania 3 oraz związanych z nimi środkami wsparcia technicznego, na okres wskazany w art. 1 ust. 2.

2. Niniejszym ustanawia się ramy finansowe w wysokości na rzecz realizacji działań programu, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a), art. 4 ust. 1 lit. c) i art. 4 ust. 3 oraz określonego w załączniku do decyzji działania 2 i związanych z nim środków wsparcia technicznego, na okres wskazany w art. 1 ust. 2, ustalony zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w instrumentach współpracy zewnętrznej, o których mowa w art. 1 ust 4.

3. Środki roczne są przyznawane przez organ budżetowy w granicach założeń finansowych.

Artykuł 13

Monitorowanie i ocena

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, regularnie monitoruje realizację programu. W realizacji programu wykorzystywane będą wyniki procesu monitorowania i oceny niniejszego programu oraz poprzedniego programu. Monitorowanie to obejmuje sprawozdania określone w ust. 3 i poszczególne działania.

2. Komisja dokonuje regularnej oceny programu z uwzględnieniem celów określonych w art. 3, wpływu programu jako całości i komplementarności działań tego programu z działaniami w ramach odpowiednich polityk, instrumentów i działań Wspólnoty.

3. Komisja dostarcza Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów:

   a) do dnia 31 marca 2012 r. sprawozdanie okresowe z oceny w zakresie uzyskanych rezultatów oraz aspektów jakościowych i ilościowych w realizacji programu;

   b) do dnia 30 czerwca 2012 r. komunikat w sprawie kontynuacji programu;

   c) do dnia 31 grudnia 2015 r. sprawozdanie z oceny ex post.

Artykuł 14

Przepisy przejściowe

1. Działania rozpoczęte dnia 31 grudnia 2008 r. lub wcześniej na podstawie decyzji 2317/2003/WE będą wykonywane zgodnie z przepisami tej decyzji, z tym wyjątkiem, że komitet powołany na mocy tej decyzji zostanie zastąpiony komitetem ustanowionym na podstawie art. 8 niniejszej decyzji.

2. Działania rozpoczęte dnia 31 grudnia 2008 r. lub wcześniej na podstawie procedur określonych w instrumentach prawnych określonych w art. 1 ust. 4 będą wykonywane zgodnie z przepisami tych instrumentów.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK

DZIAŁANIA WSPÓLNOTY, PROCEDURY WYBORU ORAZ POSTANOWIENIA FINANSOWE

DZIAŁANIE 1: WSPÓLNE PROGRAMY ERASMUS MUNDUS OBEJMUJĄCE STYPENDIA

DZIAŁANIE 2: PROJEKTY PARTNERSKIE ERASMUS MUNDUS Z INSTYTUCJAMI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO Z PAŃSTW TRZECICH

DZIAŁANIE 3: POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI EUROPEJSKIEGO SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

TECHNICZNE DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

PROCEDURY WYBORU

POSTANOWIENIA FINANSOWE

DZIAŁANIE 1: WSPÓLNE PROGRAMY ERASMUS MUNDUS OBEJMUJĄCE STYPENDIA

EUROPEJSKIE PROGAMY MAGISERSKIE ERASMUS MUNDUS

1. Wspólnota wybierze programy magisterskie o najwyższej jakości działań akademickich, które na potrzeby programu zostaną nazwane „programami magisterskimi Erasmus Mundus".

2. Do celów programu, europejskie programy magisterskie Erasmus Mundus:

   a) obejmują instytucje szkolnictwa wyższego przynajmniej z trzech różnych państw europejskich;

   b) mogą obejmować instytucje szkolnictwa wyższego z krajów trzecich;

   c) realizują program studiów, który obejmuje okres studiów co najmniej w dwóch z trzech instytucji szkolnictwa wyższego wymienionych w lit. a). Dodatkowo, jeżeli programy magisterskie obejmują jedną lub kilka instytucji z krajów trzecich wymienionych w lit. b), mobilność europejskich studentów musi również obejmować okres studiów w jednej z tych instytucji krajów trzecich;

   d) w stosownych przypadkach, winny obejmować staże jako element programu studiów;

   e) obejmują zintegrowane procedury uznawania okresów studiów ukończonych w instytucjach partnerskich, opartych na europejskim systemie transferu i gromadzenia punktów kredytowych (ECTS) lub z nim zgodnych;

   f) prowadzą do przyznania wspólnych, podwójnych lub wielokrotnych dyplomów ukończenia studiów przez uczestniczące instytucje, uznawanych lub akredytowanych przez państwa europejskie. Wspólne dyplomy ukończenia studiów uzyskują priorytetowe traktowanie;

g) muszą ustanawiać surowe procedury samooceny oraz dopuszczać możliwość oceny wzajemnej przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych w celu zapewnienia trwałej jakości programów magisterskich;

h) muszą przewidywać niezbędną liczbę miejsc dla studentów europejskich oraz z państw trzecich, którym przyznano finansowe wsparcie w ramach programu, oraz zapewniać przyjęcie tych studentów;

i) muszą ustanawiać przejrzyste wspólne warunki naboru (na studia) uwzględniające, między innymi, szczególne kwestie równości kobiet i mężczyzn oraz sprawiedliwości;

j) ustanawiają wspólne czesne, niezależnie od rzeczywistego miejsca studiowania studentów w ramach programu magisterskiego;

k) są zgodne z przepisami dotyczącymi procedur wyboru stypendystów (studentów i pracowników akademickich);

l) przewidują odpowiednie regulacje ułatwiające studentom europejskim i studentom z państw trzecich dostęp oraz pobyt (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.);

m) bez uszczerbku dla języka wykładowego, muszą zapewniać używanie co najmniej dwóch języków europejskich, obowiązujących w tych państwach członkowskich, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w europejskich programach magisterskich Erasmus Mundus oraz, w odpowiednim przypadku, językowe przygotowanie i opiekę nad studentami, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje.

3. Programy magisterskie Erasmus Mundus będą wybierane na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem rocznej procedury przedłużenia, opartej na sprawozdaniach z postępu.

4. Programy magisterskie Erasmus Mundus wybrane w toku poprzedniej edycji programu Erasmus Mundus będą trwały nadal w ramach niniejszego działania do zakończenia okresu, na który zostały wybrane, z zastrzeżeniem rocznej procedury przedłużenia, opartej na sprawozdaniach z postępu.

B. EUROPEJSKI PROGAM DOKTORANCKI ERASMUS MUNDUS

1. Wspólnota wybierze programy doktoranckie o najwyższej jakości działań akademickich, które na potrzeby programu zostaną nazwane „programami doktoranckimi Erasmus Mundus”.

2. Do celów programu, europejskie programy doktoranckie Erasmus Mundus:

a) muszą obejmować instytucje szkolnictwa wyższego co najmniej z trzech różnych państw europejskich i innych odpowiednich partnerów, którzy mogą zapewnić innowacyjność oraz możliwości zatrudnienia;

b) mogą obejmować instytucje szkolnictwa wyższego lub innych odpowiednich partnerów z krajów trzecich;

c) muszą realizować program doktorancki obejmujący okres studiów oraz badań co najmniej w dwóch z trzech instytucji szkolnictwa wyższego wymienionych w lit. a). Dodatkowo, jeżeli programy doktoranckie obejmują jedną lub kilka instytucji z krajów trzecich wymienionych w lit. b), mobilność europejskich doktorantów musi również obejmować okres studiów i badań w jednej z tych instytucji z krajów trzecich;

d) w stosownych przypadkach, winny obejmować staże jako element programu studiów doktoranckich;

e) muszą obejmować zintegrowane procedury uznawania okresów studiów i badań naukowych ukończonych w instytucjach partnerskich, opartych na europejskim systemie transferu i gromadzenia punktów kredytowych (ECTS) lub z nim zgodnych;

f) prowadzą do przyznania wspólnych, podwójnych lub wielokrotnych dyplomów ukończenia studiów przez uczestniczące instytucje, uznawanych lub akredytowanych przez państwa europejskie. Wspólne dyplomy ukończenia studiów uzyskują priorytetowe traktowanie;

g) muszą ustanawiać surowe procedury samooceny oraz dopuszczać możliwość oceny wzajemnej przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych w celu zapewnienia trwałej jakości programów studiów doktoranckich;

h) muszą przewidywać niezbędną liczbę miejsc dla europejskich doktorantów oraz doktorantów z krajów trzecich, którzy w ramach programu otrzymują finansowe wsparcie, oraz zapewniać ich przyjęcie;

i) muszą ustanawiać przejrzyste wspólne warunki naboru (na studia) uwzględniające, między innymi, szczególne kwestie równości kobiet i mężczyzn oraz sprawiedliwości;

j) muszą obejmować ustalenie wspólnej wysokości czesnego, niezależnie od rzeczywistego miejsca studiów oraz badań prowadzonych przez doktorantów w ramach programu doktoranckiego;

k) muszą przewidywać zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących procedur wyboru doktorantów;

l) muszą przewidywać stosowne regulacje ułatwiające doktorantom europejskim i doktorantom z państw trzecich dostęp oraz pobyt (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.);

m) muszą gwarantować stosowanie umów o pracę dla doktorantów otrzymujących stypendium, o ile dopuszcza to ustawodawstwo krajowe;

n) bez uszczerbku dla języka wykładowego, muszą zapewniać używanie co najmniej dwóch języków europejskich, obowiązujących w tych państwach członkowskich, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w europejskich programach doktoranckich Erasmus Mundus oraz, w odpowiednim przypadku, językowe przygotowanie i opiekę nad

doktorantami, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje.

3. Europejskie programy doktoranckie Erasmus Mundus będą wybierane na okres pięciu lat, z zastrzeżeniem nieuciążliwej rocznej procedury przedłużenia, opartej na sprawozdaniach z postępu; okres ten może objąć jednoroczny okres przygotowawczy, poprzedzający nabór doktorantów.

C. STYPENDIA

1. Wspólnota może przyznawać stypendia na cały okres studiów magistrantom i doktorantom z krajów europejskich i krajów trzecich oraz krótkoterminowe stypendia dla pracowników akademickich z krajów trzecich i europejskich.

   a) Wspólnota może przyznawać stypendia na cały okres studiów magistrantom i doktorantom z państw trzecich, którzy zostali zakwalifikowani w drodze konkursu do programów magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus. Stypendia te są przeznaczone na studia na europejskich uczelniach biorących udział w programie magisterskim Erasmus Mundus lub programie doktoranckim Erasmus Mundus.

   b) Wspólnota może przyznawać stypendia na cały okres studiów europejskim magistrantom i doktorantom, którzy zostali zakwalifikowani w drodze konkursu do programów magisterskich Erasmus Mundus oraz programów doktoranckich Erasmus Mundus. Stypendia te są przeznaczone na studia na europejskich uczelniach biorących udział w programie magisterskim Erasmus Mundus lub programie doktoranckim Erasmus Mundus, oraz w przypadku, gdy bierze w nich udział jedna lub kilka uczelni w krajów trzecich, na studia na jednej z tych uczelni.

   c) Wspólnota może przyznawać krótkoterminowe stypendia pracownikom akademickim z państw trzecich, wizytującym programy magisterskie Erasmus Mundus w celu realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w europejskich instytucjach biorących udział w programach magisterskich Erasmus Mundus.

   d) Wspólnota może przyznawać krótkoterminowe stypendia europejskim pracownikom akademickim zaangażowanym w realizację programów magisterskich Erasmus Mundus w celu realizacji zadań dydaktycznych i badawczych w instytucjach krajów trzecich biorących udział w programach magisterskich Erasmus Mundus.

2. Stypendia mogą być przyznawane magistrantom oraz doktorantom z krajów europejskich i z krajów trzecich, a także pracownikom akademickim określonym w art. 2.

3. Osoby, które otrzymały stypendium w ramach programów magisterskich Erasmus Mundus mogą również ubiegać się o stypendium w ramach programów doktoranckich Erasmus Mundus.

4. Komisja podejmuje działania zapewniające, że żadna osoba nie otrzyma wsparcia finansowego na ten sam cel w ramach więcej niż jednego programu wspólnotowego.

W szczególności, osoby, które otrzymały stypendium Erasmus Mundus nie mogą ubiegać się o stypendium w ramach programu Erasmus na ten sam program magisterski lub doktorancki Erasmus Mundus w ramach programu uczenia się przez całe życie. Podobnie osoby korzystające ze stypendium w ramach programu szczegółowego „Ludzie" (Działania Marie Curie) Siódmego Programu Ramowego na rzecz badań, rozwoju technologicznego oraz działań demonstracyjnych[21] nie kwalifikują się do otrzymania dotacji w ramach programu Erasmus Mundus na ten sam okres studiów lub badań.

DZIAŁANIE 2: PROJEKTY PARTNERSKIE ERASMUS MUNDUS Z INSTYTUCJAMI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO Z KRAJÓW TRZECICH OBEJMUJĄCE STYPENDIA

1. Wspólnota wybierze programy partnerskie charakteryzujące się wysoką jakością działań akademickich, które na potrzeby programu zostaną nazwane „programami partnerskimi Erasmus Mundus". Są one zgodne z celami, o których mowa w art. 3.

2. Do celów programu, programy partnerskie Erasmus Mundus:

   a) obejmują przynajmniej pięć instytucji szkolnictwa wyższego przynajmniej z trzech różnych państw europejskich oraz kilka instytucji szkolnictwa wyższego z określonych krajów trzecich nieuczestniczących w programie uczenia się przez całe życie, które zostaną określone w corocznych zaproszeniach do składania wniosków;

   b) realizują programy partnerskie jako podstawę transferu know-how;

   c) obejmują wymianę studentów na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego (od studiów licencjackich do podoktorskich), pracowników akademickich oraz pracowników instytucji szkolnictwa wyższego na różne okresy mobilności, z możliwością okresów stażu. Mobilność musi polegać na zapewnianiu pobytu europejskim obywatelom w krajach trzecich oraz obywatelom krajów trzecich w krajach europejskich. System umożliwi również goszczenie obywateli krajów trzecich, którzy nie są związani z instytucjami krajów trzecich uczestniczących w programie partnerstwa, oraz stosowanie przepisów dla słabszych grup, odpowiednich z punktu widzenia kontekstu społeczno-gospodarczego danego regionu/kraju;

   d) obejmują zintegrowane procedury uznawania okresów studiów i badań naukowych ukończonych w instytucjach partnerskich, opartych na europejskim systemie transferu i gromadzenia punktów kredytowych (ECTS) lub z nim zgodnych;

   e) obejmują stosowanie instrumentów mobilności opracowanych w ramach programu Erasmus, takich jak uznawanie wcześniej ukończonych okresów studiów, porozumienie o programie zajęć oraz przepisywanie zaliczonych przedmiotów;

[21] Dz.U L 54 z 22.2.2007, str.91

f) ustanawiają przejrzyste warunki przyznawania stypendiów mobilności, uwzględniające, między innymi, kwestie równości kobiet i mężczyzn oraz sprawiedliwości;

g) zawierają zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących procedur wyboru stypendystów (studentów, pracowników akademickich oraz kadr szkolnictwa wyższego);

h) przewidują stosowne regulacje ułatwiające dostęp oraz pobyt studentów, pracowników akademickich oraz kadr szkolnictwa wyższego z państw trzecich i europejskich (oferta informacyjna, zakwaterowanie, pomoc przy uzyskaniu wizy itd.);

i) bez uszczerbku dla języka wykładowego, zapewniają używanie języków europejskich obowiązujących w krajach, w których znajdują się instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w europejskich programach partnerstwa Erasmus Mundus oraz, w odpowiednim przypadku, językowe przygotowanie i opiekę nad stypendystami, w szczególności poprzez kursy organizowane przez dane instytucje;

j) przewidują realizację dalszych działań partnerskich, takich jak podwójne tytuły, wspólne opracowywanie programów nauczania, transfer najlepszych praktyk itp.

3. Komisja, po konsultacji z właściwymi organami w uczestniczących krajach trzecich poprzez swoje delegacje, określa priorytety krajowe i regionalne, stosownie do potrzeb danego kraju/krajów trzecich zaangażowanych w program partnerstwa.

4. Programy partnerstwa Erasmus Mundus będą wybierane na okres trzech lat, z zastrzeżeniem rocznej procedury przedłużenia, opartej na sprawozdaniach z postępu.

5. Stypendia mogą być przyznawane studentom i pracownikom akademickim z krajów europejskich i krajów trzecich, zgodnie z art. 2.

6. Przydzielając stypendia w ramach niniejszego działania, Komisja wspiera grupy w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz grupy znajdujące się w niepewnej sytuacji.

7. Komisja podejmuje kroki w celu zapewnienia, że żadna osoba nie otrzyma wsparcia finansowego na ten sam cel w ramach więcej niż jednego programu wspólnotowego. W szczególności, osoby, które otrzymały stypendium Erasmus Mundus nie mogą starać się o stypendium w ramach programu Erasmus na ten sam okres mobilności w ramach programu uczenia się przez całe życie. Podobnie osoby korzystające ze stypendium w ramach programu szczegółowego „Ludzie” (Działania Marie Curie) Siódmego Programu Ramowego na rzecz badań, rozwoju technologicznego oraz działań demonstracyjnych nie kwalifikują się do otrzymania dotacji w ramach programu Erasmus Mundus na ten sam okres studiów lub badań.

8. Programy partnerstwa wybrane w ramach Okna Współpracy Zewnętrznej Erasmus Mundus (poprzednia nazwa niniejszego działania) będą kontynuowane w ramach

tego działania do końca okresu, na który zostały wybrane, z zastrzeżeniem nieuciążliwej rocznej procedury przedłużenia, opartej na sprawozdaniach z postępu.

DZIAŁANIE 3: POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI EUROPEJSKIEGO SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

1. Poprzez niniejsze działanie Wspólnota może wspierać działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności, profilu oraz wizerunku europejskiego szkolnictwa wyższego, jak również możliwości dostępu do niego. Działania te powinny przyczyniać się do realizacji celów programu oraz nawiązywać do międzynarodowego wymiaru wszystkich aspektów szkolnictwa wyższego, takich jak promocja, dostępność, zapewnienie jakości, uznawanie punktów kredytowych, uznawanie europejskich kwalifikacji zagranicą oraz wzajemne uznawanie kwalifikacji z krajami trzecimi, opracowanie programów nauczania, mobilność, jakość usług itd. Działania mogą obejmować promocję programu oraz jego rezultatów.

2. Instytucje kwalifikujące się do wsparcia mogą obejmować organizacje publiczne i prywatne działające w dziedzinie szkolnictwa wyższego w kraju lub na poziomie międzynarodowym. Działania są prowadzone w ramach projektów obejmujących organizacje z przynajmniej trzech różnych państw europejskich, do których mogą należeć również organizacje z krajów trzecich.

3. Działania mogą przyjmować różne formy (konferencje, seminaria, warsztaty, studia, analizy, projekty pilotażowe, nagrody, międzynarodowe sieci, produkcja materiałów przeznaczonych do publikacji, opracowywania narzędzi ICT itp.) i mogą odbywać się w dowolnym miejscu na świecie.

4. Działania powinny tworzyć powiązania pomiędzy szkolnictwem wyższym a sektorem badań oraz między szkolnictwem wyższym a sektorem prywatnym, a także wykorzystywać, w miarę możliwości, potencjalne synergie.

5. Wspólnota może wspierać, stosownie do potrzeb, struktury przeznaczone zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b) w ramach swoich działań na rzecz promowania programu oraz upowszechniania jego rezultatów w poszczególnych krajach oraz w świecie.

6. Wspólnota wspiera stowarzyszenie absolwentów (z krajów trzecich i z krajów europejskich), którzy ukończyli programy magisterskie Erasmus Mundus oraz programy doktoranckie Erasmus Mundus.

ŚRODKI WSPARCIA TECHNICZNEGO

Ogólne ramy finansowe programu mogą obejmować również wydatki związane z ekspertami, agencją wykonawczą, właściwymi instytucjami istniejącymi w państwach członkowskich i, jeżeli to konieczne, z innymi formami pomocy technicznej i administracyjnej, z której Komisja będzie musiała skorzystać w trakcie realizacji programu. Mogą one obejmować zwłaszcza badania, spotkania, działania nieformalne, publikacje, działania monitorujące, kontrolę i audyt, oceny, wydatki na sieci informatyczne służące wymianie informacji oraz wszelkie inne wydatki niezbędne do realizacji programu oraz osiągnięcia jego celów.

PROCEDURY WYBORU

Procedury wyboru powinny uwzględniać następujące cele:

a) wybór wniosków w ramach działania 1 dokonywany jest przez Komisję wspieraną przez radę selekcyjną, która składa się z wybitnych osobistości wywodzących się z kręgów akademickich i przedstawicieli różnych instytucji szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej oraz której przewodniczy jedna osoba wybrana przez radę. Rada selekcyjna zapewnia zgodność europejskich programów magisterskich i programów doktoranckich Erasmus Mundus z najwyższymi wymaganiami akademickimi. Komisja zorganizuje ocenę wszystkich kwalifikowalnych wniosków na poziomie europejskim, którą przeprowadzą niezależni eksperci akademiccy przed przedłożeniem wniosków radzie selekcyjnej. Każdemu programowi magisterskiemu oraz programowi doktoranckiemu Erasmus Mundus zostanie przydzielona określona liczba stypendiów wypłacanych wybranym osobom przez organ zarządzający programami studiów magisterskich i doktoranckich. Wyboru magistrantów, doktorantów oraz pracowników akademickich dokonają instytucje uczestniczące w programach magisterskich oraz programach doktoranckich Erasmus Mundus po konsultacjach z Komisją;

b) wyboru wniosków w ramach działania 2 dokona Komisja zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach (WE) nr 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 i 1934/2006 oraz decyzjach (WE) nr 599/2005 i 608/2006;

c) wyboru wniosków w ramach działania 3 dokona Komisja;

d) procedury selekcyjne na potrzeby programów magisterskich i doktoranckich Erasmus Mundus uwzględniają konsultacje ze strukturami wskazanymi zgodnie z art. 6 ust. 2 lit. b).

POSTANOWIENIA FINANSOWE

1. Dotacje według stawki ryczałtowej, skala kosztów jednostkowych oraz nagrody

Dotacje według stawki ryczałtowej oraz/lub skala kosztów jednostkowych, o których mowa w art. 181 ust. 1 Rozporządzenia Komisji nr 2342/2002 mogą być stosowane w przypadku wszystkich działań, o których mowa w art. 4.

Stosowane mogą być dotacje według stawki ryczałtowej, z zastrzeżeniem limitu 25 000 EUR dla partnera w ramach umowy w sprawie przyznania dotacji. Mogą być one łączone do maksymalnej kwoty 100 000 EUR oraz/lub stosowane w połączeniu ze skalą kosztów jednostkowych.

Komisja może zdecydować o przyznaniu nagród w odniesieniu do działań podejmowanych w ramach programu.

2. Umowy partnerstwa

W przypadku gdy działania w ramach programu są wspierane poprzez dotacje na rzecz partnerstwa ramowego, zgodnie z art. 163 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, tego rodzaju partnerstwa mogą zostać zakwalifikowane oraz finansowane przez okres pięciu lat, z zastrzeżeniem nieuciążliwej procedury przedłużenia.

3. Publiczne instytucje i organizacje szkolnictwa wyższego

Komisja uznaje, że wszystkie instytucje oraz organizacje szkolnictwa wyższego wskazane przez państwa członkowskie, które uzyskały ponad 50 % swojego rocznego dochodu ze źródeł publicznych w ciągu ostatnich dwóch lat, lub nad którymi kontrolę sprawuje organ publiczny lub jego przedstawiciele, posiadają konieczne możliwości finansowe, zawodowe oraz administracyjne, wraz z konieczną stabilnością finansową do realizacji projektów w ramach programu; nie będzie od nich wymagane przedstawienie dodatkowych dokumentów, potwierdzających to. Instytucje oraz organizacje te mogą być zwolnione z wymagań dotyczących audytu na mocy art. 173 ust. 4 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002.

4. Kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje wnioskodawców

Komisja może zdecydować, zgodnie z art. 176 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2342/2002, że określone kategorie beneficjentów muszą posiadać zawodowe kompetencje i kwalifikacje wymagane do ukończenia programu działań lub prac objętych wnioskiem.

5. Postanowienia dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym

Decyzje Komisji podjęte na podstawie art. 7, kontrakty oraz umowy wynikające z tych decyzji, a także umowy z uczestniczącymi krajami trzecimi, muszą zawierać w szczególności postanowienia zapewniające możliwość nadzoru oraz kontroli finansowej ze strony Komisji (lub upoważnionego przez nią przedstawiciela), w tym Europejskiego Biura ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz możliwość przeprowadzenia audytu – o ile to konieczne również na miejscu – przez Trybunał Obrachunkowy.

Beneficjent dotacji zapewnia Komisji, w stosownych przypadkach, dostępność do dokumentów uzupełniających będących w posiadaniu partnerów lub członków.

Komisja może przeprowadzić audyt wykorzystania dotacji, bezpośrednio, za pośrednictwem swoich pracowników, bądź przy pomocy dowolnego wybranego przez siebie uprawnionego podmiotu. Tego rodzaju audyty mogą być przeprowadzane w całym okresie obowiązywania umowy oraz przez okres pięciu lat od daty zamknięcia projektu. W stosownych przypadkach, wyniki audytu mogą skłonić Komisję do podjęcia decyzji o odzyskaniu środków.

Pracownicy Komisji oraz personel zewnętrzny uprawniony przez Komisję posiadają odpowiednie prawa dostępu, w szczególności do lokali beneficjenta oraz do wszelkich informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu, włączając informacje w formacie elektronicznym.

Trybunał Obrachunkowy oraz OLAF korzystają z tych samych co Komisja uprawnień, w szczególności w zakresie dostępu.

Dodatkowo Komisja może przeprowadzać kontrole na miejscu oraz inspekcje w ramach programu zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami[22].

W odniesieniu do działań Wspólnoty finansowanych na mocy niniejszej decyzji pojęcie nieprawidłowości, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95

[22] Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich[23], oznacza jakiekolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, w związku z nieuzasadnionym wydatkiem.

[23] Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

Działanie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) oraz związane z nim środki wsparcia technicznego, o których mowa w art. 4 ust. 3 niniejszego wniosku, są regulowane przepisami rozporządzeń (WE) nr 1085/2006, 1638/2006, 1905/2006 i 1934/2006 oraz decyzji (WE) nr 599/2005 i 608/2006. Nie są one tym samym uwzględnione w wykazach, tabelach oraz danych liczbowych podanych w niniejszej ocenie skutków finansowych lecz stanowią one dane dodatkowe. Jednakże ponieważ działanie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) stanowi integralną część programu, rozdziały 5, 6 oraz 7 niniejszej oceny skutków finansowych, odnoszą się również do niego.

1. TYTUŁ WNIOSKU

Program działań na rzecz poprawy jakości w szkolnictwie wyższym oraz promowania zrozumienia międzykulturowego poprzez współpracę z krajami trzecimi (Erasmus Mundus)

2. STRUKTURA ABM/ABB

Dziedziny, których dotyczy wniosek: Edukacja i kultura

Powiązane działania: Uczenie się przez całe życie, włączając wielojęzyczność

3. POZYCJE W BUDŻECIE

3.1. Pozycje w budżecie (pozycje operacyjne i powiązane pozycje pomocy technicznej i administracyjnej (dawniej pozycje BA)), wraz z treścią:

15 02 02 05 (Erasmus Mundus), 15 01 04 14 (wydatki administracyjne Erasmus Mundus), 15 01 04 30 (częściowo agencja wykonawcza)

3.2. Czas trwania działania i wpływu finansowego

2009-2013

3.3. Informacje budżetowe

Pozycja w budżecie	Rodzaj wydatków		Nowe	Wkład EFTA	Wkład krajów ubiegających się o członkostwo	Dział w perspektywie finansowej
15 02 02 05	Nieobowiązkowe	Zróżnicowane 24	Nie	TAK	TAK	Nr 1.a
15 01 04 14	Nieobowiązkowe	Niezróżnicowane25	Nie	TAK	TAK	Nr 1.a
15 01 04 30	Nieobowiązkowe	Niezróżnicowane	Nie	TAK	TAK	Nr 1.a

[24] Środki zróżnicowane.
[25] Środki niezróżnicowane.

4. ZESTAWIENIE ZASOBÓW

4.1. Zasoby finansowe

4.1.1. Zestawienie środków na zobowiązania (CA) i środków na płatności (PA)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj wydatków	Sekcja nr		2009	2010	2011	2012	2013	2014 i później	Razem
Wydatki operacyjne[26]									
Środki na zobowiązania (CA)	8.1.	a	90,25	92,52	94,1	95,86	98,54		471,27
Środki na płatności (PA)		b	63,175	91,839	93,626	95,332	97,736	29,562	471,27
Wydatki administracyjne w ramach kwoty referencyjnej[27]									
Pomoc techniczna i administracyjna (NDA)	8.2.4.	c	4,418	4,458	4,478	4,508	4,558		22,42
KWOTA REFERENCYJNA OGÓŁEM									
Środki na zobowiązania		a+c	**94,668**	**96,978**	**98,578**	**100,368**	**103,098**		**493,69**
Środki na płatności		b+c	**67,593**	**96,297**	**98,104**	**99,84**	**102,294**	**29,562**	**493,69**
Wydatki administracyjne <u>nieuwzględnione</u> w kwocie referencyjnej[28]									
Wydatki na zasoby ludzkie i powiązane wydatki (NDA)	8.2.5.	d	0,936	0,936	0,981	0,981	0,981	0	4,815
Wydatki administracyjne, inne niż koszty zasobów ludzkich i powiązane koszty, nieuwzględnione w kwocie referencyjnej (NDA)	8.2.6.	e	0,187	0,187	0,187	0,187	0,187	0	0,935
Indykatywne koszty finansowe interwencji ogółem									
OGÓŁEM CA w tym koszty zasobów ludzkich		a+c+d+e	95,791	98,101	99,746	101,536	104,266	0	499,44
OGÓŁEM PA w tym koszty zasobów ludzkich		b+c+d+e	68,716	97,42	99,272	101,008	103,462	29,562	499,44

26 Wydatki niewchodzące w zakres rozdziału 15 01 w tytule 15.
27 Wydatki w ramach rozdziału 15 01 04 w tytule 15.
28 Wydatki wchodzące w zakres rozdziału 15 01 z wyłączeniem artykułu 15 01 04 lub 15 01 05.

4.1.2. Zgodność z programowaniem finansowym

X Wniosek jest zgodny z istniejącym programowaniem finansowym.

Wniosek wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w perspektywie finansowej.

Wniosek może wymagać zastosowania postanowień porozumienia międzyinstytucjonalnego[29] (tzn. instrumentu elastyczności lub zmiany perspektywy finansowej).

4.1.3. Wpływ finansowy na dochody

X Wniosek nie ma wpływu finansowego na dochody

Wniosek ma wpływ finansowy

4.2. Zasoby ludzkie w przeliczeniu na pełne etaty (w tym urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i personel zewnętrzny) – szczegółowe informacje w pkt 8.2.1.

Zapotrzebowanie na dany rok	2009	2010	2011	2012	2013
Zasoby ludzkie ogółem	33	34	36	37	38

5. OPIS I CELE

5.1. Potrzeby, które ma zostać zaspokojone w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Szkolnictwo wyższe w kontekście globalizacji

Szkolnictwo wyższe ulega coraz większej internacjonalizacji w związku z procesem globalizacji. Rozwijając swoje systemy szkolnictwa wyższego, Wspólnota oraz jej państwa członkowskie muszą zatem dążyć do przygotowania swoich obywateli oraz pracowników do globalnego środowiska poprzez uwzględnienie we właściwy sposób międzynarodowego wymiaru w swoich systemach szkolnictwa wyższego.

Poszukiwanie doskonałości w szkolnictwie wyższym stało się niedawno wyraźnym motywem przewodnim w ramach wspólnotowych inicjatyw w tym obszarze. Wspólne programy obejmujące najlepsze wydziały z całej Europy oraz z krajów pozaeuropejskich będą wzmacniać światowej klasy doskonałość europejskich uczelni oraz zmniejszać różnice w atrakcyjności między Europą a innymi regionami świata.

[29] Patrz pkt 19 i 24 porozumienia międzyinstytucjonalnego.

Jednocześnie Wspólnota wypełnia misję wspierania rozwoju wysokiej jakości szkolnictwa wyższego w krajach trzecich z obopólną korzyścią dla instytucji szkolnictwa wyższego, studentów oraz pracowników akademickich Europy oraz krajów nieeuropejskich. Instytucje szkolnictwa wyższego w poszczególnych krajach trzecich muszą zwiększyć swoje możliwości współpracy międzynarodowej.

Współpraca strukturalna jednak nie wystarczy. Europejskie uczelnie muszą przyciągać najbardziej utalentowane osoby, zarówno studentów, jak pracowników akademickich. Wzrost liczby wysoce utalentowanych międzynarodowych studentów zwiększa zdolności szkolnictwa wyższego, środowiska biznesu oraz rządu do zaangażowania się w badania i rozwój.

Jednakże również stymulowanie masowej mobilności studentów w celu osiągnięcia wysokiego poziomu mobilności między państwami może przysłużyć się tworzeniu bodźców zachęcających instytucje szkolnictwa wyższego do współpracy i podejmowania wspólnych działań w zakresie opracowywania programów nauczania i w innych obszarach, przy potencjalnie wysokich korzyściach dla osób i instytucji podejmujących się tej pracy.

Status Europy jako ośrodka doskonałości w zakresie uczenia się nie zawsze jest zrozumiały w krajach trzecich. Atrakcyjność nie polega jedynie na bezwzględnej doskonałości, lecz tkwi również w sposobie postrzegania. Należy stworzyć tożsamość europejskiego szkolnictwa wyższego jako marki doskonałości pod względem nauczania i badań. W bardziej ogólnym ujęciu, szkolnictwo wyższe może również pomóc w promowaniu widoczności polityk UE w krajach trzecich, włączając jej polityki zewnętrzne.

Promowanie powiązań międzykulturowych oraz zrozumienia

Z politycznego oraz kulturowego punktu widzenia, wymiana studentów lub pracowników naukowych może przysłużyć się propagowaniu zrozumienia między narodami oraz przeciwdziałać ryzyku pogłębiania się podziałów między kulturą europejską a innymi kulturami. Goszcząc zagranicznych studentów i badaczy, instytucje szkolnictwa wyższego pomagają osobom wywodzącym się z różnych kultur nawiązywać kontakty między sobą, a poprzez ich nauczanie, umożliwić zagranicznym studentom lepsze zrozumienie kultury kraju goszczącego.

5.2. Wartość dodana wynikająca z zaangażowania Wspólnoty i spójność wniosku z innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia.

Istnieje wyraźna europejska wartość dodana, w przypadku gdy działania w dziedzinie współpracy w zakresie szkolnictwa wyższego z krajami trzecimi podejmowane są na poziomie Unii Europejskiej. Istnieją wyraźne różnice w podejściu krajów europejskich do stymulowania mobilności studentów z krajów trzecich. Niektóre państwa członkowskie ustanowiły programy na rzecz mobilności, podczas gdy inne są mniej aktywne w tym obszarze. Cele istniejących programów krajowych różnią się między sobą i nie są w pełni konsekwentne ani zintegrowane. Ponadto krajowe systemy nie przyczyniają się do wzmocnienia profilu europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, który wychodziłby ponad sumę jego poszczególnych elementów. W tym względzie, program Erasmus Mundus – w przeciwieństwie do programów krajowych – umożliwia studentom studiowanie w więcej niż jednym kraju europejskim. Zintegrowane podejście na poziomie Europy może więc przynieść istotne korzyści.

Zważywszy, że szkolnictwo wyższe odgrywa zasadniczą rolę w polityce społecznej, kulturalnej i gospodarczej, istnieje wiele powiązań między niniejszym wnioskiem dotyczącym programu a

innymi politykami wspólnotowymi. Uwzględniono zatem w sposób odpowiedni powiązane wspólnotowe programy i cele.

5.3. Cele, spodziewane wyniki oraz wskaźniki związane z wnioskiem w kontekście ABM (zarządzania kosztami działań).

Cel ogólny oraz cele szczegółowe nowego programu Erasmus Mundus opisano w art. 3 decyzji.

Przewidziano następujące cele operacyjne wniosku, których zarys przedstawiono w załączniku do decyzji:

– pomoc w przygotowaniu wysokiej jakości wspólnych programów magisterskich oraz doktoranckich oferowanych przez grupę instytucji szkolnictwa wyższego z krajów europejskich oraz w miarę możliwości z krajów trzecich.

– przyznawanie stypendiów na cały okres studiów dla najbardziej utalentowanych studentów z krajów europejskich oraz krajów trzecich, stanowiące kontynuację wspomnianych wspólnych programów, a także przyznawanie krótkoterminowych stypendiów pracownikom akademickim z krajów europejskich i krajów trzecich, szczycących się wybitnymi osiągnięciami, na realizację działań w zakresie badań lub działalności dydaktycznej w ramach tych wspólnych programów.

– pomoc w opracowywaniu szeroko zakrojonych programów partnerstwa na rzecz współpracy między europejskimi instytucjami szkolnictwa wyższego a instytucjami szkolnictwa wyższego z krajów trzecich jako podstawy krótko- lub długotrwałej wymiany studentów i pracowników akademickich na wszystkich poziomach szkolnictwa wyższego z myślą o zwiększeniu zdolności instytucji szkolnictwa wyższego z krajów trzecich do prowadzenia współpracy międzynarodowej;

– wspieranie transnarodowych inicjatyw, analiz, studiów, projektów, imprez i innych działań zmierzających do podnoszenia atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego w świecie.

Poszczególne wskaźniki dla każdego celu operacyjnego wyszczególniono w tabeli 8.1 poniżej.

5.4. Metoda realizacji (indykatywna)

X ***Zarządzanie scentralizowane***

- **X** bezpośrednio przez Komisję
- **X** pośrednio przez:
  - **X** agencje wykonawcze
  - ☐ ustanowione przez Wspólnotę organy określone w art. 185 rozporządzenia finansowego
  - ☐ krajowe organy sektora publicznego/organy pełniące misję służby publicznej

☐ ***Zarządzanie dzielone lub zdecentralizowane***

- ☐ z państwami członkowskimi

- ☐ z krajami trzecimi

- ☐ ***Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (należy wyszczególnić)***

6. MONITOROWANIE I OCENA

6.1. System monitorowania

Wprowadzony zostanie system monitorowania w celu zapewnienia najwyższej jakości wyników oraz najbardziej efektywnego wykorzystania zasobów. Monitorowanie będzie prowadzone przez cały okres realizacji programu. Podstawę systemu stanowić będą informacje zwrotne dotyczące realizacji programu na poziomie instytucjonalnym, na poziomie wydziałów oraz pracowników uczelni i będzie obejmował przeglądy danych oraz gromadzenie danych przy pomocy ankiet skierowanych do określonych grup docelowych, a także poprzez wywiady.

6.2. Ocena

6.2.1. Ocena ex ante

Podjęto rozszerzoną ocenę wpływu uwzględniającą wymagania oceny ex ante (w tym program wywiadów z głównymi zainteresowanymi stronami w dziedzinie współpracy w ramach szkolnictwa wyższego z krajami trzecimi). W następstwie porównawczej oceny dostępnych wariantów polityki, wskazano preferowany wariant oraz poddano ocenie jego wpływ, ryzyko oraz założenia, a także efektywność pod względem kosztów. Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z wynikami oceny.

W ramach rozszerzonej oceny wpływu przeprowadzono otwarte konsultacje z zainteresowanymi stronami w Internecie. Ogółem, w wyniku konsultacji otrzymano 417 odpowiedzi. Oto główne spostrzeżenia respondentów:

- analiza potrzeb oraz celów obecnego programu jest nadal aktualna i spójna;
- obecne działania w ramach programu powinny być nadal prowadzone, z kilkoma modyfikacjami: dodanie do programu stypendiów na pełny okres studiów oraz rozszerzenie programu o poziom doktorancki;
- fundusze są właściwie rozdzielane między działania i beneficjentów; jednakże należy podnieść wysokość funduszy na rzecz wspólnych programów;
- stwierdzono, że struktura zarządzania obecnym programem funkcjonuje dobrze.

Główne wnioski z otwartych konsultacji uwzględniono w niniejszym wniosku.

6.2.2. Działania podjęte w wyniku oceny pośredniej/ex post (wnioski wyciągnięte z podobnych doświadczeń w przeszłości)

W wyniku zewnętrznej oceny okresowej obecnego programu Erasmus Mundus sporządzono szereg zaleceń na potrzeby przyszłego programu, które uwzględniono w opracowywaniu niniejszego wniosku. Oto główne zalecenia:

- rozszerzyć program o poziom studiów doktoranckich;
- włączyć do programu stypendia na pełny okres studiów dla studentów z krajów europejskich;
- włączyć do wspólnych europejskich programów instytucje z krajów trzecich;

– wzmocnić rolę struktur krajowych w monitorowaniu programu, w tym dotacji na informację i upowszechnianie na rzecz tych struktur;

– zwiększyć liczbę środków na rzecz zapewnienia jakości wybranych projektów;

– utrzymać koszty jednostkowe w odniesieniu do stypendiów oraz zwiększyć stawki ryczałtowe w odniesieniu do wspólnych programów.

6.2.3. Warunki i częstotliwość przyszłych ocen.

Trzy lata po rozpoczęciu programu podjęta zostanie zewnętrzna ocena okresowa uzyskanych rezultatów oraz aspektów jakościowych realizacji programu. Dwa lata po zakończeniu programu, przedstawiona zostanie ocena ex post rezultatów oraz wpływu programu.

7. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Patrz art. 5 postanowień finansowych załącznika do decyzji.

8. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZASOBÓW

8.1. Cele wniosku z uwzględnieniem ich kosztu finansowego

Poniżej przedstawiono szczegółowy podział kosztów na działanie 1, i działanie 3. Orientacyjny podział wydatków na działanie 2 przedstawiono w Uzasadnieniu – część 4. Wpływ na budżet. Szczegóły programowania oraz roczny przydział środków na każde działanie składających się na ogólną sumę orientacyjną 460 mln EUR[30] zostaną ustalone w terminie późniejszym zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w każdym instrumencie oraz Europejskim Funduszu Rozwoju, jednak najpóźniej do 1 lipca 2008 r. na lata 2009-2010 oraz do 1 lipca 2010 na lata 2011-2013.Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

(Należy wskazać cele, działania i realizacje)	**Rodzaj realizacji**	**Średni koszt**	Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013		RAZEM	
			Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity
CEL OPERACYJNY NR 1														
Działanie 1A: Wspólne programy magisterskie														
Rezultat	Wspólne programy magisterskie	0,03	110	3,3	118	3,54	128	3,84	138	4,14	150	4,5	150	19,32
Działanie 1B: Wspólne programy doktoranckie														
Rezultat	Wspólne programy doktoranckie	0,05	10	0,5	20	1,0	25	1,25	30	1,5	35	1,75	35	6,0
Suma cząstkowa Cel			120	3,8	138	4,54	153	5,09	168	5,64	185	6,25	185	25,32

30 Orientacyjny udział środków z różnych instrumentów zewnętrznych i Europejskiego Funduszu Rozwoju wynosi: EISP: 140 mln EUR, IWR: 240 mln EUR, ICI: 20 mln EUR, IPA: 30 mln EUR, 10. EFR: 30 mln EUR

1

CEL OPERACYJNY NR 2

Działanie 1C: Stypendia

Output 1	Stypendia dla studentów z krajów trzecich na poziomie mgr	0,0456[31]	1320	60,192	1062	48,4272	1024	46,6944	966	44,0496	900	41,04	5272	240,4032
Output 2	Stypendia dla studentów z krajów europejskich na poziomie mgr	0,0183[32]	660	12,078	708	12,9564	640	11,712	690	12,627	750	13,725	3448	63,0984
Output 3	Stypendia dla pracowników naukowych z krajów trzecich na poziomie mgr	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014
Output 4	Stypendia dla studentów z krajów europejskich na poziomie mgr	0,0145	330	4,785	354	5,133	384	5,568	414	6,003	450	6,525	1932	28,014
Output 5	Stypendia dla pracowników naukowych z krajów trzecich na poziomie dr	0,08[33]	0	0	80	6,4	100	8,0	120	9,6	140	11,2	440	35,2

31 Średnia kwota. Rzeczywista wysokość stypendium zależy od długości programu magisteskiego (między rokiem a dwoma latami). Kwota referencyjna: 24 000 EUR rocznie. Kwota ta uwzględnia roczną inflację w wysokości 2 %.

32 Średnia kwota. Rzeczywista wysokość stypendium zależy od długości kursu magisteskiego (między rokiem a dwoma latami). Kwota referencyjna: 11.000 EUR rocznie jeżeli w ramach mobilności osoby wyjeżdżają również do kraju trzeciego 9.000 EUR rocznie jeżeli mobilność polega na przemieszczaniu się tylko w Europie. Kwoty te uwzględniają roczną inflację w wysokości 2 %.

Output 6	Stypendia dla pracowników naukowych z krajów europejskich na	0,09[34]	0	0	60	5,4	75	6,75	90	8,1	105	9,45	330	29,7
Output 7	Programy ubezpieczeń dla studentów	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	1,0	1	5,0
Suma cząstkowa Cel 2			2641	82,84	2619	84,4496	2608	85,2924	2695	87,3826	2796	89,465	13355	429,4296
CEL OPERACYJNY NR 4														
Działanie 3: Projekty w zakresie atrakcyjności														
Output 1	Projekty w zakresie	0,2	11	2,2	11	2,2	11	2,2	8	1,6	8	1,6	49	9,8
Output 2	Stowarzyszenie absolwentów	0,3	1	0,31	1	0,2304	1	0,3176	1	0,3374	1	0,325	1	1,5204
Output 3	Dotacje na informacje na rzecz struktur krajowych	0,1	11	1,1	11	1,1	12	1,2	9	0,9	9	0,9	52	5,2
Suma cząstkowa Cel 4			23	3,61	23	3,5304	24	3,7176	18	2,8374	18	2,825	102	16,5204
KOSZT OGÓŁEM			2784	90,25	2780	92,52	2785	94,1	2881	95,86	2999	98,54	13642	471,27

[33] Średnia kwota dla czteroletniego stypendium. Kwota referencyjna: 123 000 EUR w przypadku umowy o pracę (bardzo rzadki wariant); 78 000 EUR w przypadku stypendium (najczęstszy wariant). Kwoty te uwzględniają roczną inflację w wysokości 2 %.

[34] Średnia kwota dla czteroletniego stypendium. Kwota referencyjna: 100 000 EUR w przypadku umowy o pracę (bardzo rzadki wariant); 60 000 EUR w przypadku stypendium (najczęstszy wariant). Kwoty te uwzględniają roczną inflację w wysokości 2 %.

8.2. Wydatki administracyjne

8.2.1. Liczba i rodzaj pracowników

Rodzaj stanowiska		Personel, któremu powierzono zarządzanie działaniem przy użyciu istniejących i/lub dodatkowych zasobów (**liczba stanowisk/pełnych etatów**)				
		Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Urzędnicy lub pracownicy zatrudnieni na czas określony[35] (15 01 01)	A*/AD	5	5	5	5	5
	B*, C*/AST	3	3	3	3	3
Pracownicy finansowani[36] w ramach art. 15 01 02		0	0	1	1	1
Inni pracownicy[37] finansowani w ramach art. 15 01 04 30		25	26	27	28	29
RAZEM		**33**	**34**	**36**	**37**	**38**

8.2.2. Opis zadań związanych z działaniem

– Kierownictwo programu (A): odpowiedzialne za realizację, monitorowanie oraz ocenę programu;

– Asystenci kierownictwa programu (B): pomoc kierownictwu programu w realizacji ich zadań;

– Asystenci ds. finansów i kontraktów (B): odpowiedzialni za zarządzanie dotacjami i kontraktami;

– Urzędnicy informacyjni (A/B): odpowiedzialni za informacje, upowszechnianie oraz wykorzystanie rezultatów;

– Asystenci administracyjni (C): wsparcie w zakresie administracji i sekretariatu na rzecz personelu poziomu A i B.

---

35 Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

36 Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

37 Koszty te są uwzględnione w kwocie referencyjnej. Pracownicy ci są przydzieleni do agencji wykonawczej.

8.2.3. Źródła zasobów ludzkich (stosunek pracy)

X Stanowiska obecnie przypisane do zarządzania programem, które zostaną utrzymane lub przekształcone.

☐ Stanowiska wstępnie przyznane w ramach rocznej strategii politycznej/wstępnego projektu budżetu (APS/PDB) na rok n

X Stanowiska, o które zostanie złożony wniosek w ramach następnej procedury APS/PDB

☐ Przesunięcia w ramach istniejącej kadry kierowniczej (przesunięcia wewnętrzne)

☐ Stanowiska, których obsadzenie będzie konieczne w roku n, nieprzewidziane w APS/PDB na dany rok.

8.2.4. Inne wydatki administracyjne uwzględnione w kwocie referencyjnej (15 01 04 14 – wydatki na administrację i zarządzanie)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Pozycja w budżecie (numer i treść)	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	**RAZEM**
1 Pomoc techniczna i administracyjna (w tym powiązane koszty personelu)						
Agencje wykonawcze	3,339	3,423	3,482	3,547	3,646	**17,437**
Inna pomoc techniczna i administracyjna						
- wewnętrzna						
- zewnętrzna	1,079	1,035	0,996	0,961	0,912	**4,983**
Pomoc techniczna i administracyjna ogółem	**4,418**	**4,458**	**4,478**	**4,508**	**4,558**	**22,42**

8.2.5. Koszt finansowy zasobów ludzkich i powiązane koszty nieuwzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj zasobów ludzkich	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	**RAZEM**
Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony (15 01 01)	0,936	0,936	0,936	0,936	0,936	**4,68**

Pracownicy finansowani w ramach artykułu 15 01 02 (personel pomocniczy, oddelegowani eksperci krajowi (END), personel kontraktowy itp.) (należy określić pozycję w budżecie)	0	0	0,045	0,045	0,045	**0,135**
Koszt zasobów ludzkich i koszty powiązane (nieuwzględnione w kwocie referencyjnej) ogółem	**0,936**	**0,936**	**0,981**	**0,981**	**0,981**	**4,815**

Kalkulacja – ***urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony***

0,117 na osobę rocznie

Kalkulacja – ***pracownicy finansowani w ramach art. 15 01 02***

0,045 na rok i DNE (niezależny ekspert krajowy)

8.2.6. Inne wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	**RAZEM**
15 01 02 11 01 – podróże służbowe	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	**0,125**
15 01 02 11 02 – spotkania i konferencje	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	**0,58**
15 01 02 11 03 – komitety (zarządzające oraz doradcze)	0,046	0,046	0,046	0,046	0,046	**0,23**
15 01 02 11 04 – badania i konsultacje	0	0	0	0	0	**0**
15 01 02 11 05 – systemy informatyczne	0	0	0	0	0	**0**
2 Inne wydatki na zarządzanie ogółem (15 01 02 11)	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,935**
3 Inne wydatki o charakterze administracyjnym (należy wskazać jakie, odnosząc się do pozycji w budżecie)	0	0	0	0	0	**0**
Ogółem wydatki administracyjne inne niż wydatki na zasoby ludzkie i powiązane koszty (nieuwzględnione w	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,187**	**0,935**

kwocie referencyjnej)						

Kalkulacja – ***inne wydatki administracyjne <u>nieuwzględnione</u> w kwocie referencyjnej***

Podróże służbowe: 30 podróży służbowych nieprzekraczających 2 dni przy koszcie 650 EUR + 5 jednotygodniowych podróży służbowych przy koszcie 1000 EUR (rocznie)

Spotkania: 1160 EUR na uczestnika (860 EUR podróż + 150 EUR dziennie * 2 dni) * 100 uczestników (rocznie)

Komitety: 860 EUR na uczestnika * 54 uczestników (rocznie)

Potrzeby zasobów ludzkich i administracyjnych będą realizowane ze środków przyznanych zarządzającej DG w ramach rocznej procedury alokacji środków.